

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 10.05.2002 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2004 do: 30.04.2004

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

237

ZÁKON

z 19. februára 2002

**o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne
rastúcich rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon v záujme ochrany druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, ktorých prežitie je ohrozené alebo by mohlo byť ohrozené medzinárodným obchodom s nimi, upravuje

- a) podmienky na ich dovoz, vývoz, opätovný vývoz a tranzit,
- b) ďalšie opatrenia na zabezpečenie ich ochrany a evidencie na území Slovenskej republiky,
- c) pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku nakladania s nimi,
- d) zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

§ 2

Ohrozené druhy voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín

(1) Podľa stupňa ohrozenia a podmienok ochrany podľa tohto zákona sa ohrozené druhy voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín rozdeľujú do štyroch skupín [§ 28 ods. 5 písm. a)].

(2) Do skupiny A patria

- a) druhy zaradené do prílohy I k Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín¹⁾ (ďalej len „dohovor“), pri ktorých Slovenská republika neuplatnila výhradu,
- b) iné druhy, ktoré do tejto skupiny zaradilo Európske spoločenstvo.

(3) Do skupiny B patria

- a) druhy zaradené do prílohy II k dohovoru okrem tých, ktoré sú zaradené medzi druhy podľa odseku 2, pri ktorých Slovenská republika neuplatnila výhradu,
- b) druhy zaradené do prílohy I k dohovoru, pri ktorých Slovenská republika uplatnila výhradu,
- c) iné druhy nezaradené do príloh I a II k dohovoru, ktoré do tejto skupiny zaradilo Európske spoločenstvo.

(4) Do skupiny C patria

- a) druhy zaradené do prílohy III k dohovoru okrem tých, ktoré sú zaradené medzi druhy podľa odsekov 2 a 3, pri ktorých Slovenská republika neuplatnila výhradu,
- b) druhy zaradené do prílohy II k dohovoru, pri ktorých Slovenská republika uplatnila výhradu.

(5) Do skupiny D patria

- a) druhy zaradené do prílohy III k dohovoru, pri ktorých Slovenská republika uplatnila výhradu,
- b) iné druhy nezaradené medzi druhy podľa odsekov 2 až 4, ktoré do tejto skupiny zaradilo Európske spoločenstvo.

(6) Krížence živočíchov alebo rastlín druhov podľa odsekov 2 až 5 patria do skupiny

- a) A, ak aspoň jeden z rodičov je druhom patriacim do skupiny A,
- b) B, ak aspoň jeden z rodičov je druhom patriacim do skupiny B a druhý rodič nie je druhom patriacim do skupiny A,
- c) C, ak aspoň jeden z rodičov je druhom patriacim do skupiny C a druhý rodič nie je druhom patriacim do skupiny A alebo B,
- d) D, ak aspoň jeden z rodičov je druhom patriacim do skupiny D a druhý rodič nie je druhom patriacim do skupín A, B alebo C,
v rozsahu ustanovenom vykonávacím predpisom podľa § 28 ods. 5 písm. a).

§ 3

Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto zákona

- a) druh je systematický biologický druh, jeho poddruh alebo jeho populácia,
- b) populácia je biologicky alebo geograficky ohraničený počet jedincov jedného druhu,
- c) exemplár je živočích alebo rastlina
 1. živý alebo neživý vrátane jeho vývinových štádií, z druhov podľa § 2, akákoľvek jeho časť alebo derivát, ako aj akýkoľvek tovar, o ktorom je zrejmé zo sprievodných dokumentov, balenia, značky, nálepky alebo z akýchkoľvek iných okolností, že sám je alebo že obsahuje časti alebo deriváty živočíchov alebo rastlín týchto druhov, v rozsahu ustanovenom vykonávacím predpisom [§ 28 ods. 5 písm. a)] alebo
 2. druhu podľa § 2, ak je živočíchom alebo rastlinou, časťou alebo derivátom v prípade, ak najmenej jeden z rodičov je druhom podľa § 2,
- d) exemplár narodený a odchovaný v zajatí je živočích,
 1. ktorý je potomkom alebo ktorý pochádza z potomka živočícha narodeného alebo inak získaného v kontrolovanom prostredí z rodičov, ktorí sa spárili v kontrolovanom prostredí alebo ktorých pohlavné bunky boli iným spôsobom premiestnené v kontrolovanom prostredí, ak je rozmnožovanie pohlavné, alebo z rodičov, ktorí boli v kontrolovanom prostredí, keď sa začal vývin potomstva, ak je rozmnožovanie nepohlavné,
 2. ktorého chovný rodičovský pár bol zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v čase jeho získania a spôsobom, aký neohrozuje prežitie príslušného druhu vo voľnej prírode,
 3. ktorého chovný rodičovský pár je udržiavaný bez dopĺňania exemplárov z voľnej prírody s výnimkou príležitostného doplnenia živočíchov, vajec alebo pohlavných buniek od voľne žijúcich živočíchov v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a spôsobom, aký neohrozuje prežitie príslušného druhu vo voľnej prírode s cieľom predchádzať alebo zmierniť nepriaznivé príbuzenské kríženie v takom rozsahu doplnenia,

aký je určený potrebou nového genetického materiálu, alebo s cieľom nakladať so zhabanými živočíchmi v súlade s § 36, a

4. ktorého chovný rodičovský pár sám produkuje druhú generáciu alebo ďalšie generácie potomstva v kontrolovanom prostredí alebo sú udržiavané takým spôsobom, že sú spoľahlivo schopné produkovať najmenej druhú generáciu potomstva v kontrolovanom prostredí,
- e) chovné rodičovské páry sú všetky živočíchy v chovnom zariadení, ktoré sa používajú na reprodukciu,
 - f) kontrolované prostredie je prostredie, ktoré je upravené na účely reprodukcie živočíchov určitých druhov a ktoré má zabezpečené hranice zabraňujúce tomu, aby sa živočíchy, vajíčka alebo pohlavné bunky druhov dostali do kontrolovaného prostredia alebo ho opustili; jeho súčasťou môžu byť okrem iného umelé prístrešky, odstraňovanie odpadu, zdravotnícka starostlivosť, ochrana pred predátormi a umelé podávanie potravy,
 - g) potomstvo prvej generácie sú exempláre získané v kontrolovanom prostredí od rodičov, z ktorých aspoň jeden bol splodený vo voľnej prírode alebo odobratý z voľnej prírody a ktoré sa označujú ako F1,
 - h) potomstvo druhej generácie a potomstvo ďalších generácií sú exempláre získané v kontrolovanom prostredí od rodičov, ktorí boli taktiež získaní v kontrolovanom prostredí, a ktoré sa označujú napríklad F2, F3,
 - i) exemplár umelo vypestovaný je exemplár
 1. rastliny alebo jej derivát vypestovaný zo semien, odrezkov, podzemkov, kalusových pletív alebo z iných rastlinných pletív, spór alebo z iných rozmnožovacích orgánov v kontrolovaných podmienkach, napríklad v umelo vytvorenom prostredí, ktoré intenzívne ovplyvňujú zásahy človeka najmä kultiváciou pôdy, hnojením, odstraňovaním burín, zavlažovaním alebo špeciálnou starostlivosťou o rastliny najmä v lesných škôlkach, napríklad pestovanie priesad, vysádzanie priesad do záhonov, a ochranou pred nepriaznivým počasím vrátane dreva zo stromov takto vypestovaných,
 2. ktorého pestovný rodičovský rastlinný materiál bol získaný v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v čase jeho získania a je udržiavaný spôsobom, aký neohrozuje prežitie príslušného druhu vo voľnej prírode,
 3. o ktorého pestovný rodičovský rastlinný materiál je zabezpečená starostlivosť zaručujúca jeho uchovávanie po dobu zodpovedajúcu jeho životnosti v prírode a
 4. pri ktorom v prípade vrúbľovania rastlín sú podpník aj vrúbeľ umelo vypestované v súlade s bodmi 1 až 3,
 - j) exemplár osobného alebo rodinného charakteru je neživý exemplár, jeho časť alebo derivát, ktorý je vo vlastníctve fyzickej osoby a ktorý tvorí súčasť jeho osobného majetku po dobu najmenej šiestich mesiacov; časové obmedzenie sa nevzťahuje na dovoz osobného majetku fyzickej osoby, ktorá sa natrvalo sťahuje do Slovenskej republiky,
 - k) exemplár spracovaný, ktorý bol nadobudnutý pred viac ako 50 rokmi, je exemplár, ktorého pôvodný surový stav bol významne zmenený pred 1. júnom 1947 na účely výroby šperkov, ozdôb, umeleckých predmetov, predmetov úžitkového umenia alebo hudobných nástrojov a ktorý bol podľa vyhlásenia výkonného orgánu príslušného štátu nadobudnutý za takýchto podmienok; taký exemplár sa bude považovať za spracovaný len vtedy, ak spĺňa aspoň jednu z uvedených podmienok a nepotrebuje žiadne ďalšie úpravy, remeselné spracovanie alebo výrobu na taký účel,
 - l) štát pôvodu je štát, v ktorom bol exemplár odobratý z voľnej prírody, odchovaný v zajatí alebo umelo vypestovaný,
 - m) dovoz z mora je dovoz akéhokoľvek exemplára, ktorý bol získaný a je dovážaný priamo z morského prostredia, ktoré nie je pod právnou zvrchovanosťou žiadneho štátu, vrátane vzdušného priestoru nad morom a morského dna a jeho spodných vrstiev, na územie Slovenskej republiky,

- n) obchod je dovoz exemplárov na územie Slovenskej republiky vrátane dovozu z mora, ich vývoz a opätovný vývoz z územia Slovenskej republiky, ako aj ich využitie, premiestnenie a prevod vlastníctva k nim v rámci Slovenskej republiky,
- o) opätovný vývoz zo Slovenskej republiky je vývoz²⁾ z územia Slovenskej republiky akéhokoľvek exemplára, ktorý bol na jej územie predtým dovezený,
- p) opätovný dovoz do Slovenskej republiky je dovoz na územie Slovenskej republiky akéhokoľvek exemplára, ktorý bol predtým vyvezený alebo opätovne vyvezený z jej územia,
- q) predaj je aj nájom, barterový obchod, výmena alebo akýkoľvek iný spôsob prevodu exemplára,
- r) ponuka na predaj je aj akákoľvek obdobná činnosť vrátane inzerátu a reklamy alebo obstarania inzerátu a reklamy na predaj a výzvy na obchod,
- s) primárne komerčný účel je akýkoľvek účel, pri ktorom prevládajú komerčné aspekty, najmä predaj, ponuka na predaj, vystavovanie na verejnosti,
- t) tranzit je preprava exemplára medzi dvoma bodmi mimo Slovenskej republiky cez územie Slovenskej republiky od vstupného colného orgánu po výstupný colný orgán, pričom exemplár sa zasiela menovite uvedenému príjemcovi zásielky mimo územia Slovenskej republiky, a počas jeho prepravy akékoľvek prerušenie prepravy vyplýva len z požiadaviek osobitných predpisov,³⁾
- u) kontrola v čase dovozu, vývozu, opätovného vývozu a tranzitu je kontrola povolení, oznámení a iných dokladov podľa tohto zákona alebo vykonávacieho predpisu z hľadiska správnosti údajov v nich uvedených, najmä druh a množstvo a kontrola dovážaných, vyvázaných a opätovne vyvázaných exemplárov a podľa potreby aj kontrola náhodne vybraných exemplárov z reprezentatívnej vzorky na účely analýzy alebo podrobnejšieho preverenia,
- v) miesto určenia je miesto, v ktorom budú exempláre v držbe po vstupe na územie Slovenskej republiky; v prípade živých exemplárov to bude prvé miesto, v ktorom budú exempláre v držbe po skončení karantény alebo po iných obmedzeniach na účely hygienickej a inej kontroly,
- w) zásielka je exemplár prepravovaný poštou alebo v cestovnej batožine,
- x) vedecký orgán je orgán ustanovený v súlade s čl. IX ods. 1 písm. b) dohovoru,
- y) výkonný orgán je národný administratívny orgán ustanovený v súlade s čl. IX ods. 1 písm. a) dohovoru, ako aj iný príslušný orgán plniaci úlohy výkonného orgánu v štáte, ktorý nie je zmluvnou stranou dohovoru a ktorý je evidovaný na Sekretariáte dohovoru,
- z) držiteľ je osoba, ktorá prechováva exempláre, najmä vlastník, nájomca, vypožičiavateľ.

DRUHÁ ČASŤ

DOVOZ, VÝVOZ, OPÄTOVNÝ VÝVOZ A TRANZIT EXEMPLÁROV

Prvý oddiel

Dovoz exemplárov

§ 4

Spoločné ustanovenia

(1) Na dovoz exemplárov druhov patriacich do skupín A a B na územie Slovenskej republiky sa vyžaduje povolenie na dovoz, ktoré vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) pred vstupom na územie Slovenskej republiky.

(2) Na dovoz exemplárov druhov patriacich do skupín C a D na územie Slovenskej republiky sa vyžaduje oznámenie o dovoze, ktoré podáva dovozca na úradnom tlačive pri vstupe na územie Slovenskej republiky [§ 28 ods. 5 písm. b) bod 3].

(3) Na každú zásielku exemplárov zasielaných spoločne ako súčasť jednej dodávky sa vydáva osobitné povolenie na dovoz podľa odseku 1 alebo sa podáva osobitné oznámenie o dovoze podľa odseku 2.

(4) Platnosť povolenia na dovoz je najviac 12 mesiacov s výnimkou povolenia na dovoz exemplárov podľa § 10 ods. 2 písm. a), ktorého platnosť je najviac jeden mesiac; dátum skončenia platnosti sa uvádza v povolení.

(5) Dovožca bez zbytočného odkladu vráti ministerstvu originál a všetky kópie povolenia na dovoz, ktorému uplynula doba platnosti, alebo nepoužitého povolenia na dovoz.

(6) Dovož živých exemplárov sa musí uskutočniť takým spôsobom, aby sa minimalizovalo riziko ich poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania.

(7) Dovož exemplárov druhov patriacich do skupín A až D sa môže uskutočniť len cez vybrané colné priechody ustanovené osobitným predpisom⁴⁾ a colné letiská (ďalej len „colný priechod“).

§ 5

Dovož exemplárov druhov patriacich do skupiny A

(1) Ministerstvo vydá povolenie na dovoz exemplárov druhov patriacich do skupiny A, len ak

- a) žiadateľ písomne preukáže, že dovážané exempláre boli získané v súlade s právnymi predpismi o ochrane daného druhu v štáte vývozu; ak ide o dovoz exemplárov uvedených v prílohách k dohovoru, predloží originál alebo fotokópiu originálu povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz vydaného v súlade s dohovorom výkonným orgánom štátu vývozu alebo opätovného vývozu (ďalej len „štát vývozu“),
- b) podľa písomného stanoviska vedeckého orgánu Slovenskej republiky (§ 30)
 1. dovoz nebude mať negatívny účinok na stav ochrany druhu alebo na rozsah územia, na ktorom sa príslušná populácia daného druhu vyskytuje,
 2. dovoz sa má uskutočniť
 - 2a. v záujme pokroku vedy alebo na biomedicínske účely a dovážaný druh je jediný vhodný na tieto účely a neexistujú žiadne exempláre tohto druhu narodené a odchované v zajatí,
 - 2b. na chov alebo pestovanie na účely ochrany daného druhu,
 - 2c. na výskum alebo vzdelávanie zamerané na zachovanie alebo ochranu daného druhu alebo
 - 2d. na iné účely, ktoré neohrozia prežitie daného druhu, a
 3. chovné zariadenie pre dovážaný živý exemplár v mieste určenia je vhodne vybavené na jeho riadnu ochranu a starostlivosť,
- c) v konaní o vydanie povolenia na dovoz zistí, že
 1. dovozu exemplárov nebránia všeobecné obmedzenia alebo obmedzenia týkajúce sa niektorých štátov pôvodu podľa § 10,
 2. exemplár nebude použitý na primárne komerčné účely,
 3. v prípade dovozu z mora bude živý exemplár zaslaný a prepravovaný tak, aby sa minimalizovala možnosť jeho poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania, a
 4. neexistujú žiadne iné dôvody týkajúce sa ochrany druhov, ktoré by bránili vydaniu povolenia na dovoz,
- d) vybrané exempláre (§ 11 ods. 9 a 10) sú nezameniteľne označené.

(2) Originál alebo fotokópia originálu povolenia na vývoz alebo opätovný vývoz exemplárov vydané v súlade s dohovorom výkonným orgánom štátu vývozu podľa odseku 1 písm. a) sa nevyžaduje na vydanie kópie povolenia na dovoz určenej pre štát vývozu na exempláre podľa § 2 ods. 2 písm. a). Ministerstvo môže kópiu povolenia na dovoz určeného pre štát vývozu nahradiť

písomným potvrdením, že povolenie na dovoz bude vydané a za akých podmienok. Originál povolenia na dovoz vydá ministerstvo až po predložení fotokópie originálu povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz vydaného výkonným orgánom štátu vývozu.

(3) Ustanovenia odseku 1 písm. b) bodov 1 a 2 a písm. c) bodu 2 sa nepoužijú, ak žiadateľ predloží doklady o tom, že

- a) predchádzajúci dovoz týchto exemplárov na územie Slovenskej republiky alebo ich nadobudnutie na území Slovenskej republiky boli v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná (ďalej len „zákonný dovoz a nadobudnutie exemplárov“), a ktoré preukazujú, že tieto exempláre sa do Slovenskej republiky opätovne dovážajú v pôvodnom stave alebo modifikované, alebo
- b) ide o exempláre spracované, ktoré boli nadobudnuté pred viac ako 50 rokmi.

(4) Pri dovoze exemplárov druhov patriacich do skupiny A, narodených a odchovaných v zajatí alebo umelo vypestovaných sa postupuje tak ako pri exemplároch druhov patriacich do skupiny B.

§ 6

Dovoz exemplárov druhov patriacich do skupiny B

(1) Ministerstvo vydá povolenie na dovoz exemplárov druhov patriacich do skupiny B, len ak

- a) žiadateľ písomne preukáže, že dovážané exempláre boli získané v súlade s právnymi predpismi o ochrane daného druhu v štáte vývozu; ak ide o dovoz exemplárov uvedených v prílohách k dohovoru, predloží originál alebo fotokópiu originálu povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz vydaného v súlade s dohovorom výkonným orgánom štátu vývozu,
- b) v konaní o vydanie povolenia na dovoz zistí, že
 1. dovozu exemplárov nebránia všeobecné obmedzenia alebo obmedzenia týkajúce sa niektorých štátov pôvodu podľa § 10,
 2. v prípade dovozu z mora bude živý exemplár zaslaný a prepravovaný tak, aby sa minimalizovala možnosť jeho poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania,
 3. neexistujú žiadne iné dôvody týkajúce sa ochrany druhov, ktoré by bránili vydaniu povolenia na dovoz,
- c) podľa písomného stanoviska vedeckého orgánu Slovenskej republiky dovoz nebude mať negatívny účinok na stav ochrany druhu alebo na rozsah územia, na ktorom sa príslušná populácia daného druhu vyskytuje; toto stanovisko platí dovtedy, kým vedecký orgán Slovenskej republiky v dôsledku podstatných zmien podmienok, za akých bolo vydané, nevydá nové stanovisko,
- d) žiadateľ predložením písomnej dokumentácie podľa osobitného predpisu⁵⁾ preukáže, že má chovné zariadenie v mieste určenia vhodne vybavené na riadnu ochranu a starostlivosť o dovážané živé exempláre,
- e) vybrané exempláre (§ 11 ods. 9 a 10) sú nezameniteľne označené.

(2) Ustanovenia odseku 1 písm. a), b) bodov 2 a 3 a písm. c) a d) sa nepoužijú, ak žiadateľ predloží doklady

- a) o predchádzajúcom zákonom dovoze a nadobudnutí exemplárov, ktoré preukazujú, že tieto exempláre sa do Slovenskej republiky opätovne dovážajú v pôvodnom stave alebo modifikované, alebo
- b) o tom, že ide o exempláre spracované, ktoré boli nadobudnuté pred viac ako 50 rokmi.

§ 7**Dovoz exemplárov druhov patriacich do skupín C a D**

(1) Dovoz exemplárov druhov patriacich do skupiny C sa môže uskutočniť, ak dovozca predloží zamestnancovi colného úradu na colnom priechode

- a) oznámenie o dovoze,
- b) povolenie na vývoz vydané podľa dohovoru výkonným orgánom štátu vývozu, potvrdzujúce, že exemplár bol získaný v súlade s právnymi predpismi o ochrane daného druhu v štáte vývozu, ak ide o dovoz exemplárov druhov zo štátu, ktorý navrhol zaradenie tohto druhu medzi druhy exemplárov podľa § 2 ods. 4 písm. a) alebo ods. 5 písm. a),
- c) povolenie na vývoz, povolenie na opätovný vývoz alebo iný doklad preukazujúci pôvod exemplára vydané v súlade s dohovorom výkonným orgánom štátu vývozu, ak ide o vývoz exemplárov druhov zo štátu, ktorý nenavrhol zaradenie tohto druhu medzi druhy exemplárov podľa § 2 ods. 4 písm. a) alebo ods. 5 písm. a), alebo v prípade opätovného vývozu z akéhokoľvek štátu.

(2) Dovoz exemplárov druhov patriacich do skupiny D sa môže uskutočniť, ak dovozca predloží určenému zamestnancovi colného úradu na colnom priechode oznámenie o dovoze.

§ 8**Dovoz exemplárov osobného alebo rodinného charakteru**

Na dovoz exemplárov osobného alebo rodinného charakteru sa § 4 ods. 1 a 2 a § 5 až 7 nevzťahuje, ak sú dovážané v cestovnej batožine dovozcu a

- a) účelom dovozu nie je vystavovanie na verejnosti, predaj, držba na predaj, ponuka na predaj alebo preprava na predaj, ako aj iné využitie za úhradu a ide
 1. o prvý dovoz exemplára druhu patriaceho do skupiny B osobou, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a zamestnancovi colného úradu na colnom priechode bude predložený originál povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz a ich kópia vydané výkonným orgánom štátu vývozu alebo
 2. o opätovný dovoz exemplára druhu patriaceho do skupiny A alebo B do Slovenskej republiky osobou, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a zamestnancovi colného úradu na colnom priechode bude predložená
 - 2a. zamestnancom colného úradu potvrdená prvá kópia pre držiteľa predtým použitého povolenia na dovoz alebo povolenia na vývoz alebo
 - 2b. iný dôkaz o tom, že exemplár bol získaný v Slovenskej republike,
- b) ide o dovoz alebo opätovný dovoz maximálne 250 g kaviáru na osobu z druhov jeseterov (*Acipenseriformes* spp.) patriacich do skupiny B alebo
- c) ide o exempláre, ktorých zoznam ustanoví vykonávací predpis podľa § 28 ods. 5 písm. c).

§ 9**Dovoz exemplárov vedcami alebo vedeckými inštitúciami**

(1) Na dovoz exemplárov na účely výpožičiek, darov a výmen medzi vedcami a vedeckými inštitúciami evidovanými výkonným orgánom štátu, v ktorom vykonávajú svoju činnosť, § 4 ods. 1 a 2 a § 5 až 7 sa nevzťahujú, ak

- a) ide o dovoz na vedecké účely a dovozca má kvalifikáciu vo vednom odbore, ktorý sa zaoberá exemplármi dovážanými na vedecké účely,
- b) sa dovážajú herbárové exempláre a iné konzervované, sušené alebo zaliate v akryláte, múzejné exempláre a živý rastlinný exemplár,

c) zásielka je označená vyplneným štítkom vydaným alebo schváleným výkonným orgánom štátu vývozu a určená časť štítku bola zaslaná vývozcom výkonnému orgánu štátu vývozu.

(2) Ministerstvo eviduje vedcov a vedecké inštitúcie na účely podľa odseku 1 v osobitnom zozname na základe ich žiadosti.

(3) Do zoznamu podľa odseku 2 možno zapísať fyzickú osobu, ktorá

- a) má spôsobilosť na právne úkony,
- b) má dokončené vysokoškolské vzdelanie a najmenej desaťročnú odbornú prax vo vednom odbore, ktorý sa zaoberá exemplármi dovážanými na vedecké účely,
- c) je bezúhonná; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.

(4) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona považuje ten, kto

- a) nebol odsúdený za úmyselný trestný čin alebo za nedbanlivostný trestný čin ohrozenia životného prostredia,⁶⁾ alebo
- b) komu nebola uložená pokuta alebo iná sankcia za porušenie povinností podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu⁷⁾ vo veciach ochrany exemplárov druhov chránených podľa tohto zákona v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o zapísanie do zoznamu.

(5) Do zoznamu podľa odseku 2 možno zapísať právnickú osobu,

- a) ktorá má v zriaďovacej listine alebo v štatúte⁸⁾ uvedenú vedeckú činnosť,
- b) ktorá spĺňa podmienku podľa odseku 4 písm. b).

(6) Ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu fyzickú osobu, ktorá

- a) prestala byť plne spôsobilá na právne úkony,
- b) bola odsúdená za trestný čin podľa odseku 4 písm. a) alebo jej bola uložená pokuta alebo iná sankcia podľa odseku 4 písm. b),
- c) bola zapísaná do zoznamu na základe nepravdivých údajov uvedených v žiadosti, pripojených dokladoch alebo pri pohovore,
- d) zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu alebo
- e) požiadala o vyčiarknutie zo zoznamu.

(7) Ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu právnickú osobu,

- a) ktorá bola zapísaná do zoznamu na základe nepravdivých údajov uvedených v žiadosti, pripojených dokladoch alebo pri pohovore,
- b) ktorej bola uložená pokuta alebo iná sankcia podľa odseku 4 písm. b),
- c) ktorá zanikla bez právneho nástupcu alebo
- d) ktorá požiadala o vyčiarknutie zo zoznamu.

(8) Ministerstvo môže vyčiarknuť zo zoznamu osobu uvedenú v odsekoch 6 a 7, ktorá

- a) bez závažného dôvodu neoznámila zmenu údajov uvedených v žiadosti a pripojených dokladoch alebo
- b) nemôže vykonávať vedeckú činnosť pre závažné skutočnosti dlhodobého charakteru.

§ 10**Niektoré obmedzenia dovozu exemplárov druhov patriacich do skupín A a B**

(1) Dovoz niektorých exemplárov druhov patriacich do skupiny A alebo B sa môže obmedziť [§ 28 ods. 5 písm. e)], ak

- a) bude mať negatívny účinok na stav ochrany druhu alebo na rozsah územia, na ktorom sa príslušná populácia daného druhu vyskytuje,
- b) živé exempláre majú veľkú úmrtnosť počas prepravy, alebo pravdepodobne neprežijú v zajatí väčšiu časť priemernej dĺžky svojho života, alebo
- c) predstavuje ekologické ohrozenie pre voľne žijúce živočíchy a voľne rastúce rastliny, ktoré sú v Slovenskej republike pôvodné.

(2) Obmedzenie dovozu podľa odseku 1 sa nevzťahuje

- a) na exempláre uvedené v žiadosti o vydanie povolenia na dovoz, ktorá bola doručená na ministerstvo pred ustanovením obmedzenia dovozu, a ministerstvo zistilo, že existuje zmluva alebo objednávka, ktorá bola zaplatená alebo na ktorej základe boli exempláre už odoslané,
- b) na exempláre narodené a odchované v zajatí alebo umelo vypestované,
- c) na exempláre, ktorých dovoz sa má uskutočniť
 1. v záujme pokroku vedy alebo na biomedicínske účely a dovážaný druh je jediný vhodný na tieto účely a neexistujú žiadne exempláre tohto druhu narodené a odchované v zajatí,
 2. na chov alebo pestovanie na účely ochrany daného druhu alebo
 3. na výskum a vzdelávanie zamerané na zachovanie alebo ochranu daného druhu, alebo
- d) na exempláre osobného alebo rodinného charakteru patriace osobám, ktoré sa natrvalo sťahujú do Slovenskej republiky, a to v rozsahu ustanovenom vykonávacím predpisom podľa § 28 ods. 5 písm. e).

§ 11**Postup pri dovoze exemplárov**

(1) Dovožca je povinný

- a) pri dovoze exemplárov v množstve väčšom ako 10 v jednej zásielke najmenej 24 hodín vopred ohlásiť ministerstvu čas a colný priechod, cez ktorý bude dovážať exempláre,
- b) predložiť povolenie na dovoz (§ 4 ods. 1) alebo oznámenie o dovoze (§ 4 ods. 2) pri vstupe na územie Slovenskej republiky zamestnancom colného úradu na colnom priechode v mieste vstupu na účely uskutočnenia kontroly v čase dovozu; exempláre nemôžu byť postúpené na colné vybavenie pred predložením povolenia na dovoz alebo oznámenia o dovoze.

(2) Ak majú byť exempláre prepravované letecky alebo po železnici a po skontrolovaní na colnom priechode odoslané tým istým spôsobom prepravy a bez prechodného medziuskladnenia na iný colný priechod v Slovenskej republike, môže sa povolenie na dovoz alebo oznámenie o dovoze predložiť na tomto inom colnom priechode.

(3) Exempláre, ktoré boli kontrolované na colnom priechode a odoslané na iný colný priechod na ďalšie colné vybavenie, musí sprevádzať prvá kópia pre držiteľa povolenia na dovoz potvrdená zamestnancom colného úradu na colnom priechode v mieste vstupu alebo kópia pre dovozcu oznámenia o dovoze potvrdená zamestnancom colného úradu na colnom priechode. Na inom colnom priechode môže byť vykonaná akákoľvek kontrola, ktorá je potrebná podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.⁹⁾

(4) Povolenie na dovoz vydané na základe fotokópie povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz vydaného výkonným orgánom štátu vývozu je platné, ak je k nemu priložený originál platného povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz vydaného výkonným orgánom štátu vývozu.

(5) Dovozca odovzdá originál a prvú kópiu pre držiteľa povolenia na dovoz alebo originál oznámenia o dovoze a jeho kópiu pre dovozcu spolu s dokladmi zo štátu vývozu, ak sa vyžadujú, zamestnancovi colného úradu na colnom priechode v mieste vstupu.

(6) Ak dovozca nesprevádza dovážané exempláre sám, povinnosti podľa odsekov 1 až 5 sa vzťahujú na dopravcu exemplárov.

(7) Ak dovozca zo závažných dôvodov nemohol podať žiadosť o vydanie povolenia na dovoz pred vstupom na územie Slovenskej republiky a najneskôr pred začatím vykonávania kontroly v čase dovozu neživých exemplárov druhov patriacich do skupiny B požiada ministerstvo o vydanie tohto povolenia a uvedie dôvody, pre ktoré tak nemohol urobiť skôr, ministerstvo môže v odôvodnených prípadoch vydať povolenie na dovoz dodatočne, ak po konzultácii s výkonným orgánom štátu vývozu dospeje k záveru, že

- a) včasné nevybavenie povolenia na dovoz alebo dokladov potrebných na jeho vydanie, najmä povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz vydané štátom vývozu, nebolo zavinené dovozcom,
- b) dovoz exemplárov je inak v súlade s týmto zákonom, dohovorom a príslušnými právnymi predpismi štátu vývozu,
- c) exempláre nie sú dovážané na primárne komerčné účely,
- d) ide o prvý prípad žiadosti dovozcu o vydanie dodatočného povolenia.

(8) Ak dovozca požiada o dodatočné vydanie povolenia na dovoz podľa odseku 7, ministerstvo výslovne uvedie, že ide o dodatočne vydané povolenie na dovoz, ako aj dôvody na taký postup.

(9) Spôsobom ustanoveným vo vykonávacom predpise [§ 28 ods. 5 písm. j)] musia byť nezameniteľne označené dovážané

- a) exempláre získané zo zariadenia odchovávajúceho živočíchov v zajatí na komerčné účely, ktoré je registrované na Sekretariáte dohovoru,
- b) exempláre získané z farmového zariadenia, ktoré bolo schválené konferenciou členských štátov dohovoru,
- c) exempláre z populácie druhov podľa § 2 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. b), pre ktoré bola určená vývozná kvóta,
- d) nespracované kly slona afrického (*Loxodonta africana*) a ich časti, ktoré sú dlhšie ako 20 cm a ťažšie ako 1 kg,
- e) surové nespracované, vyčinené alebo spracované kože, kože z bokov, chvosty, kože z krku, nohy, kože zo zadnej časti a iné časti krokodíla, ktoré sú vyvážané do Slovenskej republiky,
- f) celistvé surové nespracované, vyčinené alebo spracované krokodílie kože a kože z bokov krokodílov, ktoré sú opätovne vyvážané do Slovenskej republiky,
- g) živé stavovce druhov patriacich do skupiny A, ktoré patria cirkusom a putovným výstavám živých živočíchov.

(10) Ministerstvo môže povoliť výnimku z nezameniteľného označenia dovážaných exemplárov podľa odseku 9 pod podmienkou, že tie sú nezameniteľne označené spôsobom podľa dohovoru.

(11) Ak dovozca dováža z krajiny pôvodu kaviár balený priamo napríklad v konzerve alebo v sklenej nádobe (ďalej len „primárny prepravný obal“) s obsahom väčším ako 249 g kaviáru, každý primárny prepravný obal musí byť označený jednorazovo použiteľným štítkom, na ktorom sú uvedené údaje v súlade s dohovorom.

(12) Ak dovozca dováža z krajiny pôvodu kaviár s obsahom menším ako 250 g kaviáru, prepravný obal, ktorý obsahuje primárne prepravné obaly, musí byť označený štítkom podľa odseku 11.

Druhý oddiel

Vývoz a opätovný vývoz exemplárov

§ 12

Spoločné ustanovenia

(1) Na vývoz alebo opätovný vývoz exemplárov druhov patriacich do skupín A až C z územia Slovenskej republiky sa vyžaduje povolenie na vývoz alebo povolenie na opätovný vývoz, ktoré vydáva ministerstvo pred výstupom z územia Slovenskej republiky. Na vývoz alebo opätovný vývoz exemplárov druhov patriacich do skupiny D sa povolenie na vývoz alebo povolenie na opätovný vývoz nevyžaduje.

(2) Na každú zásielku exemplárov druhov patriacich do skupín A až C zasielaných spoločne ako súčasť jednej dodávky sa vydáva osobitné povolenie na vývoz alebo osobitné povolenie na opätovný vývoz.

(3) Platnosť povolenia na vývoz a povolenia na opätovný vývoz je najviac šesť mesiacov; dátum skončenia platnosti sa uvádza v povolení.

(4) Ustanovenie § 4 ods. 5 a 7 platí rovnako aj na vývoz a opätovný vývoz exemplárov druhov patriacich do skupín A až C. Ustanovenie § 4 ods. 6 platí rovnako aj na vývoz a opätovný vývoz exemplárov druhov patriacich do skupín A až D.

§ 13

Vývoz a opätovný vývoz exemplárov druhov patriacich do skupiny A

(1) Ministerstvo vydá povolenie na vývoz exemplárov druhov patriacich do skupiny A, len ak

- a) žiadateľ predložením písomných dokladov preukáže pôvod exemplára podľa § 26,
- b) podľa písomného stanoviska vedeckého orgánu Slovenskej republiky odchyt alebo zber exemplárov z voľnej prírody alebo ich vývoz nebude mať negatívny účinok na stav ochrany druhu alebo na rozsah územia, na ktorom sa príslušná populácia daného druhu vyskytuje,
- c) predmetom vývozu majú byť živé exempláre pôvodných druhov chránených živočíchov,¹⁰⁾ ktoré sú exemplármi narodenými a odchovanými v zajatí; táto podmienka sa nevzťahuje na vývoz exemplárov na vedecké účely a na účely záchrany daného druhu,
- d) v konaní o vydanie povolenia na vývoz zistí, že
 1. každý živý exemplár bude prepravovaný tak, aby sa minimalizovalo riziko jeho poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania,
 2. exempláre druhov podľa § 2 ods. 2 písm. b) nebudú použité na primárne komerčné účely,
 3. v prípade vývozu do štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohovoru, jeho výkonný orgán vydal povolenie na dovoz exemplárov druhov podľa § 2 ods. 2 písm. a) alebo potvrdenie, že také povolenie bude vydané,

4. neexistujú žiadne dôvody týkajúce sa ochrany druhov, ktoré by bránili vydaniu povolenia na vývoz,

e) vybrané exempláre sú nezameniteľne označené (§ 27).

(2) Ministerstvo vydá povolenie na opätovný vývoz exemplárov druhov patriacich do skupiny A, len ak

a) žiadateľ predložením písomných dokladov preukáže predchádzajúci zákonný dovoz týchto exemplárov na územie Slovenskej republiky,

b) v konaní o vydanie povolenia na opätovný vývoz zistí, že

1. každý živý exemplár bude prepravovaný tak, aby sa minimalizovalo riziko jeho poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania,

2. exempláre druhov podľa § 2 ods. 2 písm. b) nebudú použité na primárne komerčné účely,

3. v prípade opätovného vývozu do štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohovoru, jeho výkonný orgán vydal povolenie na dovoz exemplárov druhov podľa § 2 ods. 2 písm. a) alebo potvrdenie, že také povolenie bude vydané,

4. neexistujú žiadne iné dôvody týkajúce sa ochrany druhov, ktoré by bránili vydaniu povolenia na opätovný vývoz,

c) vybrané exempláre sú nezameniteľne označené (§ 17 ods. 6 až 8 a § 27).

(3) Ustanovenia odseku 1 písm. b), d) bodov 2 a 3 a odseku 2 písm. b) bodov 2 a 3 sa nepoužijú, ak

a) žiadateľ predložením písomnej dokumentácie preukáže, že neživé exempláre alebo ich časti a deriváty boli nadobudnuté v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná (ďalej len „zákonne nadobudnuté“), pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona alebo predtým, ako sa na exempláre začali vzťahovať ustanovenia dohovoru, alebo

b) ide o exempláre spracované, ktoré boli nadobudnuté pred viac ako 50 rokmi.

(4) Pri vývoze a opätovnom vývoze exemplárov narodených a odchovaných v zajatí alebo umelo vypestovaných sa postupuje tak ako pri exemplároch druhov patriacich do skupiny B.

§ 14

Vývoz a opätovný vývoz exemplárov druhov patriacich do skupín B a C

(1) Ministerstvo vydá povolenie na vývoz exemplárov druhov patriacich do skupiny B alebo skupiny C, len ak

a) žiadateľ predložením písomných dokladov preukáže pôvod exemplára podľa § 26,

b) podľa písomného stanoviska vedeckého orgánu Slovenskej republiky odchyt alebo zber exemplárov z voľnej prírody alebo ich vývoz nebude mať negatívny účinok na stav ochrany druhu alebo na rozsah územia, na ktorom sa príslušná populácia daného druhu vyskytuje,

c) predmetom vývozu majú byť živé exempláre pôvodných druhov chránených živočíchov,¹⁰⁾ ktoré sú exemplármi narodenými a odchovanými v zajatí; táto podmienka sa nevzťahuje na vývoz exemplárov na vedecké účely a na účely záchrany daného druhu,

d) v konaní o vydanie povolenia na vývoz zistí, že

1. každý živý exemplár bude prepravovaný tak, aby sa minimalizovalo riziko jeho poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania,

2. neexistujú žiadne dôvody týkajúce sa ochrany druhov, ktoré by bránili vydaniu povolenia na vývoz,

e) vybrané exempláre sú nezameniteľne označené (§ 27).

(2) Ministerstvo vydá povolenie na opätovný vývoz exemplárov druhov patriacich do skupiny B alebo skupiny C, len ak

a) žiadateľ predložením písomných dokladov preukáže predchádzajúci zákonný dovoz týchto exemplárov na územie Slovenskej republiky,

b) v konaní o vydanie povolenia na opätovný vývoz zistí, že

1. každý živý exemplár bude prepravovaný tak, aby sa minimalizovalo riziko jeho poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania,

2. neexistujú žiadne dôvody týkajúce sa ochrany druhov, ktoré by bránili vydaniu povolenia na opätovný vývoz,

c) vybrané exempláre sú nezameniteľne označené (§ 17 ods. 6 až 8 a § 27).

(3) Ustanovenie odseku 1 písm. b) sa nepoužije, ak

a) žiadateľ predložením písomnej dokumentácie preukáže, že neživé exempláre alebo ich časti a deriváty boli zákonne nadobudnuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona alebo predtým, ako sa na exempláre začali vzťahovať ustanovenia dohovoru, alebo

b) ide o exempláre spracované, ktoré boli nadobudnuté pred viac ako 50 rokmi.

(4) Vedecký orgán Slovenskej republiky monitoruje vydávanie povolení na vývoz pre exempláre druhov patriacich do skupiny B a skutočné vývozy týchto exemplárov. Ak zistí, že vývoz exemplárov takéhoto druhu by mal byť obmedzený na účely zachovania tohto druhu v celom jeho areáli na úrovni, ktorá zodpovedá jeho úlohe v ekosystéme, v ktorom sa vyskytuje, a výrazne nad úrovňou, ktorá by vyžadovala zaradenie tohto druhu medzi druhy patriace do skupiny A, písomne navrhne ministerstvu vhodné opatrenia na obmedzenie vydávania povolení na vývoz pre exempláre daného druhu. Ministerstvo v prípade potreby nepovolí vývoz exemplárov daného druhu.

§ 15

Vývoz a opätovný vývoz exemplárov osobného alebo rodinného charakteru

Na vývoz a opätovný vývoz exemplárov osobného alebo rodinného charakteru sa § 12 ods. 1, § 13 a § 14 nevzťahuje, ak sú vyvážané v cestovnej batožine vývozcu a

a) účelom vývozu alebo opätovného vývozu nie je vystavovanie na verejnosti, predaj, držba na predaj, ponuka na predaj alebo preprava na predaj, ako aj iné využitie za úhradu a

1. ide o vývoz alebo opätovný vývoz exemplára druhu patriaceho do skupiny C alebo

2. ide o opätovný vývoz exemplára druhu patriaceho do skupiny A alebo B osobou, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a zamestnancovi colného úradu na colnom priechode bude predložená

2a. zamestnancom colného úradu potvrdená prvá kópia pre držiteľa predtým použitého povolenia na dovoz alebo povolenia na vývoz alebo

2b. iný dôkaz o tom, že exemplár bol získaný v Slovenskej republike,

b) ide o vývoz alebo opätovný vývoz maximálne 250 g kaviáru na osobu z druhov jeseterov (*Acipenseriformes* spp.) patriacich do skupiny B alebo

c) ide o exempláre, ktorých zoznam ustanoví vykonávací predpis podľa § 28 ods. 5 písm. c).

§ 16**Vývoz a opätovný vývoz exemplárov vedcami alebo vedeckými inštitúciami**

(1) Na vývoz a opätovný vývoz exemplárov na účely výpožičiek, darov a výmen medzi vedcami a vedeckými inštitúciami evidovanými výkonným orgánom štátu, v ktorom vykonávajú svoju činnosť, § 12 ods. 1, § 13 a 14 sa nevzťahuje, ak

- a) ide o vývoz alebo opätovný vývoz na vedecké účely a vývozca alebo opätovný vývozca (ďalej len „vývozca“) má kvalifikáciu vo vednom odbore, ktorý sa zaoberá exemplármi vyvázanými alebo opätovne vyvázanými na vedecké účely,
- b) sa vyvážajú herbárové exempláre a iné konzervované, sušené alebo zaliate, najmä v akryláte, múzejné exempláre a živý rastlinný exemplár,
- c) zásielka je označená vyplneným štítkom podľa vzoru ustanoveného vykonávacím predpisom [§ 28 ods. 5 písm. d)] a určená časť štítku bola zaslaná vývozcom ministerstvu.

(2) Ustanovenia § 9 ods. 2 až 8 platia rovnako.

§ 17**Postup pri vývoze a opätovnom vývoze exemplárov**

(1) Vývozca je povinný predložiť povolenie na vývoz alebo povolenie na opätovný vývoz (§ 12 ods. 1) pred výstupom z územia Slovenskej republiky zamestnancovi colného úradu na colnom priechode v mieste výstupu na účely uskutočnenia kontroly v čase vývozu alebo opätovného vývozu. Exempláre nemôžu byť postúpené na colné vybavenie pred predložením povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz.

(2) Vývozca odovzdá originál povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz, prvú kópiu pre držiteľa a druhú kópiu určenú na vrátenie ministerstvu zamestnancovi colného úradu na colnom priechode v mieste výstupu.

(3) Ak vývozca nesprevádza vyvázané exempláre sám, povinnosti podľa odsekov 1 a 2 sa vzťahujú na dopravcu exemplárov.

(4) Ak vývozca zo závažných dôvodov nemohol podať žiadosť o vydanie povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz pred výstupom z územia Slovenskej republiky a najneskôr pred začatím vykonávania kontroly v čase vývozu alebo opätovného vývozu neživých exemplárov druhov patriacich do skupín B a C, požiada ministerstvo o vydanie tohto povolenia a uvedie dôvody, pre ktoré tak nemohol urobiť skôr; ministerstvo môže v odôvodnených prípadoch vydať také povolenie dodatočne, ak po konzultácii s výkonným orgánom štátu, do ktorého majú byť exempláre vyvezené alebo opätovne vyvezené, dospeje k záveru, že

- a) včasné nevybavenie tohto povolenia nebolo zavinené vývozcom,
- b) vývoz alebo opätovný vývoz exemplárov je v súlade s týmto zákonom, dohovorom a príslušnými právnymi predpismi štátu, do ktorého majú byť exempláre vyvezené alebo opätovne vyvezené,
- c) exempláre nie sú vyvázané na primárne komerčné účely,
- d) ide o prvý prípad žiadosti vývozcu o vydanie dodatočného povolenia.

(5) Ak vývozca požiada o dodatočné vydanie povolenia na vývoz podľa odseku 4, ministerstvo výslovne uvedie, že ide o dodatočne vydané povolenie na vývoz, ako aj dôvody na taký postup.

(6) Spôsobom ustanoveným vo vykonávacom predpise [§ 28 ods. 5 písm. j)] musia byť nezameniteľne označené opätovne vyvázané

- a) exempláre získané zo zariadenia odchovávajúceho živočíchy v zajatí na komerčné účely, ktoré je registrované na Sekretariáte dohovoru,
- b) exempláre získané z farmového zariadenia, ktoré bolo schválené konferenciou členských štátov dohovoru,
- c) exempláre z populácie druhov podľa § 2 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. b), pre ktoré bola určená vývozná kvóta,
- d) nespracované kly slona afrického (*Loxodonta africana*) a ich časti, ktoré sú dlhšie ako 20 cm a ťažšie ako 1 kg,
- e) celistvé surové nespracované, vyčinené alebo spracované krokodílie kože a kože z bokov krokodílov,
- f) živé stavovce druhov patriacich do skupiny A, ktoré patria cirkusom a putovným výstavám živých živočíchov.

(7) Exempláre podľa odseku 6 písm. d) a e) nesmú byť medzi dovozom a ich opätovným vývozom podstatne pozmenené.

(8) Ustanovenie § 11 ods. 10 platí rovnako.

(9) Ak vývozca opätovne vyváža kaviár v primárnom prepravnom obale s obsahom väčším ako 249 g kaviáru, každý primárny prepravný obal musí byť označený jednorazovo použiteľným štítkom, na ktorom sú uvedené údaje v súlade s dohovorom.

(10) Ak vývozca opätovne vyváža kaviár s obsahom menším ako 250 g kaviáru, prepravný obal, ktorý obsahuje primárne prepravné obaly, musí byť označený štítkom podľa odseku 9.

Tretí oddiel

Konanie o povolenie dovozu, vývozu a opätovného vývozu exemplárov

§ 18

Konanie

(1) Povolenie na dovoz (§ 4 ods. 1), povolenie na vývoz a povolenie na opätovný vývoz (§ 12 ods. 1) sa vydáva na základe žiadosti.

(2) Žiadosť o vydanie povolenia podľa odseku 1 obsahuje najmä

- a) identifikačné údaje o dovozcovi a vývozcovi,
- b) názov štátu dovozu, štátu vývozu a miesto určenia,
- c) názov a opis exemplára, prípadne aj spôsob jeho označenia a presnú špecifikáciu jeho množstva, hmotnosti a pôvodu,
- d) účel dovozu, vývozu alebo opätovného vývozu,
- e) predpokladaný dátum dovozu, vývozu alebo opätovného vývozu, opis podmienok prepravy, najmä pre živý exemplár.

(3) Ak sa žiadosť týka exemplárov, pre ktoré bola v minulosti obdobná žiadosť o vydanie povolenia podľa odseku 1 zamietnutá, musí sa v žiadosti uviesť aj informácia o tomto zamietnutí.

(4) Prílohou žiadosti sú doklady preukazujúce splnenie podmienok na vydanie povolenia podľa odseku 1.

(5) Každá žiadosť a s ňou súvisiace doklady musia byť vyhotovené písomne a v štátnom jazyku.¹¹⁾

(6) Žiadosť sa podáva v dostatočnom časovom predstihu, najmenej 30 dní pred plánovanou činnosťou. Konanie sa začína doručením kompletnej žiadosti.

(7) Na základe jednej žiadosti môže ministerstvo vydať povolenie na dovoz, povolenie na vývoz alebo povolenie na opätovný vývoz iba na jednu zásielku exemplárov zasielaných spoločne ako súčasť jednej dodávky.

(8) Povolenie podľa odseku 1 a rozhodnutie o zamietnutí vydania takého povolenia vydá ministerstvo do 30 dní od doručenia kompletnej žiadosti. V prípadoch, keď si ich vydanie vyžaduje konzultáciu s výkonným orgánom druhého štátu, ministerstvo môže lehotu primerane predĺžiť; musí však o tom bez zbytočného odkladu informovať žiadateľa.

(9) Povolenie podľa odseku 1 obsahuje najmä

- a) názov dohovoru, prípadne aj jeho skratku „CITES“ a údaj o tom, či ide o povolenie na dovoz, vývoz alebo opätovný vývoz,
- b) identifikačné údaje o dovozcovi a vývozcovi,
- c) názov štátu dovozu, štátu vývozu a miesto určenia,
- d) názov a opis exemplára, prípadne aj spôsob a kód označenia a presnú špecifikáciu jeho množstva, hmotnosti a pôvodu,
- e) účel dovozu, vývozu alebo opätovného vývozu,
- f) podmienky prepravy a ďalšie podmienky na uskutočnenie dovozu, vývozu alebo opätovného vývozu exemplára a na nakladanie s ním v súlade s týmto zákonom,
- g) číslo povolenia, dobu jeho platnosti, názov a odtlačok pečiatky ministerstva a meno, priezvisko a podpis zodpovedného zamestnanca.

(10) Ak sú splnené podmienky podľa tohto zákona, ministerstvo vydá povolenie podľa odseku 1. Na rozhodnutie o vydaní povolenia podľa odseku 1 sa nevzťahuje ustanovenie osobitného predpisu,¹²⁾ ak sa žiadateľovi vyhovuje v plnom rozsahu.

(11) Povolenie podľa odseku 1 sa vydáva na úradnom tlačive. Údaje v tomto tlačive sa uvádzajú v štátnom jazyku¹¹⁾ a v anglickom jazyku.

(12) Súčasťou povolenia podľa odseku 1 môžu byť aj osobitné prílohy; počet príloh a ich strán sa vyznačí v povolení a každá príloha musí obsahovať číslo povolenia, ku ktorému patrí, odtlačok pečiatky ministerstva a podpis zodpovedného zamestnanca.

(13) Ministerstvo žiadosť o vydanie povolenia podľa odseku 1 zamietne, ak

- a) nie sú splnené podmienky na jeho vydanie podľa tohto zákona,
- b) žiadateľovi bola uložená pokuta alebo iná sankcia za porušenie povinností podľa tohto zákona, a to do dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení sankcie alebo
- c) obdobná žiadosť týkajúca sa toho istého exemplára bola už v minulosti zamietnutá; táto podmienka neplatí, ak sa okolnosti podstatne zmenili alebo ak sú k dispozícii nové dôkazy na podporu žiadosti.

(14) Odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí vydania povolenia podľa odseku 1 nemá odkladný účinok.

(15) Žiadateľ o vydanie povolenia podľa odseku 1 je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť ministerstvu zmenu bydliska, sídla, zmenu osoby určenej na prijímanie písomností alebo akúkoľvek obdobnú skutočnosť nevyhnutnú na riadne doručovanie písomností.

(16) Za doručení sa považuje aj písomnosť vrátená poštou ako nedoručiteľná, ak sa adresát v mieste doručenia nezdržiava a ak ju ministerstvo doručovalo na poslednú známu adresu, ktorá bola oznámená ministerstvu, obchodnému registru alebo živnostenskému registru ako sídlo právnickej osoby, ak ide o právnickú osobu, alebo ako miesto podnikania, trvalé bydlisko alebo prechodné bydlisko, ak ide o fyzickú osobu. Za deň doručenia sa považuje deň vrátenia písomnosti ministerstvu.

(17) Ak by doručovanie žiadateľovi o vydanie povolenia podľa odseku 1 bolo spojené s ťažkosťami alebo s preťahmi alebo ak ide o žiadateľa so sídlom v cudzine, môže mu ministerstvo uložiť, aby si zvolil na prijímanie písomnosti zástupcu, ktorému ich možno bez ťažkosti a preťahov doručovať. Ak si ho žiadateľ nezvolí, budú sa preňho písomnosti ukladať na ministerstve s účinkami doručenia; o tom je ministerstvo povinné ho poučiť.

§ 19

Odobratie povolenia

(1) Orgán štátnej správy môže odobrať vydané povolenie podľa § 18 ods. 1 tomu, kto nespĺní alebo poruší povinnosť podľa tohto zákona; rovnako môže postupovať, ak je voči nemu dôvodné podozrenie zo spáchania priestupku alebo iného správneho deliktu podľa tohto zákona alebo úmyselného trestného činu, alebo nedbanlivostného trestného činu ohrozenia životného prostredia.⁶⁾

(2) Orgán, ktorý povolenie odobral, je povinný vydať o tom potvrdenie osobe, ktorej bolo povolenie odobraté, s uvedením dôvodu odobratia a bez zbytočného odkladu informovať ministerstvo.

(3) Ak došlo k rozhodnutiu o priestupku alebo o inom správnom delikte alebo trestnom čine, vráti sa povolenie osobe, ktorej bolo odobraté, ak nie je dôvod na jeho zmenu alebo zrušenie alebo ak neuplynula doba jeho platnosti alebo ak tomu nebráni iný zákonný dôvod.

§ 20

Zmena, zrušenie a zánik povolenia

(1) Ministerstvo môže na návrh účastníka konania alebo z vlastného podnetu ním vydané povolenie podľa § 18 ods. 1 zmeniť alebo zrušiť, ak

- a) dôjde k zmene skutočností rozhodných na jeho vydanie,
- b) to vyžadujú záujmy chránené týmto zákonom,
- c) oprávnený nedodržuje podmienky určené v povolení, alebo závažným spôsobom či opakovane porušuje ustanovenia tohto zákona alebo všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie,
- d) zistí, že povolenie bolo vydané na základe nepravdivých údajov alebo podkladov o splnení podmienok na jeho vydanie.

(2) Náklady, ktoré vznikli ministerstvu v súvislosti so zmenou alebo zrušením povolenia, hradí ministerstvo. Náklady, ktoré vznikli účastníkovi konania v súvislosti so zmenou alebo zrušením povolenia, hradí účastník konania.

(3) Platnosť povolenia podľa § 18 ods. 1 zaniká

- a) dňom, keď sa ministerstvo dozvedelo od oprávnenej osoby o skončení vykonávania povolenej činnosti,
- b) uplynutím doby platnosti povolenia,

- c) smrťou oprávnenej osoby, jej vyhlásením za mŕtvu, pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo zánikom právnickej osoby, ktorej bolo povolenie vydané.

Štvrtý oddiel **Tranzit exemplárov**

§ 21

Tranzit exemplárov cez územie Slovenskej republiky

(1) Na tranzit exemplárov cez územie Slovenskej republiky sa povolenie na dovoz alebo oznámenie o dovoze nevyžaduje.

(2) Na exempláre druhov zaradených do príloh k dohovoru sa odsek 1 vzťahuje, len ak ich pri vstupe do Slovenskej republiky sprevádza platné povolenie na vývoz, povolenie na opätovný vývoz alebo iný doklad preukazujúci pôvod exemplára vydaný v súlade s dohovorom s uvedením miesta určenia exemplárov mimo územia Slovenskej republiky, ktoré vydal výkonný orgán štátu vývozu v súlade s dohovorom.

(3) Povolenia podľa odseku 2 sa môžu predložiť dodatočne, ak sú splnené podmienky na ich vydanie. Exempláre sa do predloženia týchto povolení zaistia.

(4) Tranzit živých exemplárov sa musí uskutočniť takým spôsobom, aby sa minimalizovalo riziko ich poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania.

(5) Tranzit exemplárov sa môže uskutočniť len cez colné priechody (§ 4 ods. 7).

TRETIA ČASŤ

KOMERČNÉ ČINNOSTI A PREMIESTNENIE EXEMPLÁROV

§ 22

Kontrola komerčných činností

(1) Zakazuje sa kúpa a ponuka na kúpu, nadobudnutie na komerčné účely, vystavovanie na verejnosti, predaj, držba na predaj, ponuka na predaj alebo preprava na účely predaja, ako aj iné využitie za úhradu (ďalej len „komerčná činnosť“) exemplárov druhov patriacich do skupiny A alebo skupiny B.

(2) Zákaz podľa odseku 1 sa nevzťahuje

- a) na exempláre druhov patriacich do skupiny B, ak boli nadobudnuté v Slovenskej republike alebo dovezené do Slovenskej republiky v súlade s týmto zákonom, dohovorom alebo osobitným predpisom,¹³⁾
- b) na živé exempláre narodené a odchované v zajatí, uvedené v zozname ustanovenom vykonávacím predpisom [§ 28 ods. 5 písm. f)] a na ich krížence, ak sú nezameniteľne označené (§ 27),
- c) na umelo vypestované exempláre,
- d) na exempláre spracované, ktoré boli nadobudnuté pred viac ako 50 rokmi.

(3) Ministerstvo môže povoliť výnimku zo zákazu podľa odseku 1, len ak exempláre

- a) boli nadobudnuté v Slovenskej republike alebo dovezené do Slovenskej republiky pred účinnosťou tohto zákona v súlade s dohovorom alebo s osobitným predpisom,¹³⁾
- b) boli nadobudnuté skôr, ako boli zaradené medzi druhy patriace do skupiny A alebo skupiny B,

- c) boli dovezené v súlade s týmto zákonom a budú využité na účely, ktoré neohrozia prežitie daného druhu,
- d) sú určené na chov alebo pestovanie na účely ochrany daného druhu,
- e) sú určené na výskum a vzdelávanie zamerané na zachovanie alebo ochranu daného druhu,
- f) sú opustené alebo unikli a boli opäť nadobudnuté v Slovenskej republike v súlade s týmto zákonom alebo s osobitným predpisom,¹³⁾
- g) sa majú použiť na účely uvedené v odseku 1 v záujme pokroku vedy alebo na biomedicínske účely a daný druh je jediný vhodný na tieto účely a neexistujú žiadne exempláre tohto druhu narodené a odchované v zajatí,
- h) sú narodené a odchované v zajatí alebo ide o časti a deriváty takýchto exemplárov alebo
- i) vlastní vedec alebo vedecká inštitúcia evidovaná na ministerstve v zozname podľa § 9 ods. 2 až 8, živé exempláre sú určené na chov v zajatí alebo na umelé pestovanie, z ktorých vyplynie prospech na zachovanie predmetných druhov, alebo sú určené na výskum a vzdelávanie zamerané na zachovanie alebo ochranu druhov a ich nadobúdateľom je vedec alebo vedecká inštitúcia evidovaná na ministerstve v zozname podľa § 9 ods. 2 až 8.

(4) Ak ide o živé stavovce, ministerstvo môže povoliť výnimku zo zákazu podľa odseku 1, len ak sú nezameniteľne označené (§ 27).

(5) Ministerstvo môže obmedziť alebo zakázať držbu živých exemplárov patriacich do skupiny A [§ 28 ods. 5 písm. g)], najmä ak

- a) zákaz držby prispeje k obmedzeniu komerčnej činnosti s nimi alebo
- b) živé exempláre pravdepodobne neprežijú v zajatí väčšiu časť priemernej dĺžky svojho života.

(6) Podnikateľ,¹⁴⁾ ktorý predáva exempláre, je povinný na vhodnom a trvale viditeľnom mieste prevádzkarne zverejniť

- a) podmienky na chov ním predávaných živých exemplárov patriacich do skupiny A až D,
- b) informácie o povinnostiach vyplývajúcich z tohto zákona pre kupujúceho, ktoré sa vzťahujú na držbu kupovaného exemplára.

(7) Povinnosti podľa odseku 6 sa vzťahujú aj na predaj tovaru a poskytovanie služieb mimo prevádzkarne, na trhovách miestach a burzách; na týchto miestach zodpovedá za splnenie uvedených povinností správca trhoviska alebo organizátor burzy.

§ 23

Premiestnenie živých exemplárov na území Slovenskej republiky

(1) Na premiestnenie živého exemplára druhu patriaceho do skupiny A na území Slovenskej republiky z miesta uvedeného v povolení na dovoz v súhlase na premiestnenie alebo v potvrdení vydanom ministerstvom podľa § 39 ods. 2 na iné miesto sa vyžaduje predchádzajúci súhlas ministerstva.

(2) Súhlas podľa odseku 1 sa nevyžaduje na premiestnenie živých exemplárov z dôvodu naliehavého veterinárneho ošetrenia za predpokladu, že sa tie vrátia na pôvodné miesto a osoba zodpovedná za premiestnenie živého exemplára na požiadanie orgánov štátnej správy podľa § 28 ods. 1 písm. a) až d) bez zbytočného odkladu preukáže ich pôvod podľa § 26.

(3) Súhlas podľa odseku 1 možno vydať, ak

- a) podľa písomného stanoviska vedeckého orgánu Slovenskej republiky je chovné zariadenie, v ktorom budú živé živočíchy umiestnené, vhodne vybavené na ich riadnu ochranu a starostlivosť a
- b) neexistujú žiadne iné dôvody týkajúce sa ochrany druhov, ktoré by bránili vydaniu súhlasu.

(4) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na výpožičky, dary a výmeny medzi vedcami a vedeckými inštitúciami zaevidovanými na ministerstve v zozname podľa § 9 ods. 2 až 8, ak

- a) ide o vedecké účely a vedci a vedecké inštitúcie majú kvalifikáciu vo vednom odbore, ktorý sa zaoberá exemplármi, ktoré majú byť vypožičané, darované alebo vymenené na vedecké účely,
- b) ide o živý rastlinný exemplár,
- c) zásielky sú označené vyplneným štítkom (§ 16).

(5) Premiestnenie živých exemplárov druhov patriacich do skupiny B je možné, ak doterajší držiteľ exemplárov informuje nového držiteľa exemplárov o vhodných podmienkach jeho pestovania alebo chovu vrátane chovných priestorov zodpovedajúcich požiadavkám podľa osobitného predpisu.⁵⁾

(6) Pri premiestnení živých exemplárov druhov patriacich do skupín B až D je osoba zodpovedná za premiestnenie exemplára povinná na požiadanie orgánov štátnej správy podľa § 28 ods. 1 písm. a) až d) bez zbytočného odkladu preukázať ich pôvod podľa § 26.

(7) Premiestnenie živých exemplárov v rámci Slovenskej republiky sa musí uskutočniť tak, aby sa minimalizovalo riziko ich poranenia, poškodenia zdravia alebo krutého zaobchádzania.

(8) Pri premiestnení živých exemplárov druhov patriacich do skupiny A, narodených a odchovaných v zajatí alebo umelo vypestovaných sa postupuje tak ako pri exemplároch druhov patriacich do skupiny B.

(9) Ministerstvo môže obmedziť držbu a premiestnenie živých exemplárov druhov, pre ktoré boli v súlade s § 10 ustanovené obmedzenia na dovoz [§ 28 ods. 5 písm. h)].

§ 24

Konanie súvisiace s komerčnými činnosťami a premiestnením živých exemplárov

(1) Žiadosť o povolenie výnimky na komerčné činnosti (§ 22 ods. 3) obsahuje najmä

- a) identifikačné údaje o žiadateľovi vrátane čísla faxu a telefónu a evidenčného čísla určeného vedeckým orgánom,
- b) názov a opis exemplára, prípadne aj spôsob jeho označenia a presnú špecifikáciu jeho množstva, hmotnosti a pôvodu podľa § 26,
- c) druh a účel komerčnej činnosti,
- d) opis chovného zariadenia, v ktorom budú živé exempláre umiestnené,
- e) údaje a doklady preukazujúce splnenie podmienok na povolenie výnimky na komerčné činnosti podľa § 22 ods. 3.

(2) Žiadosť o vydanie súhlasu na premiestnenie živých exemplárov obsahuje najmä

- a) identifikačné údaje o žiadateľovi vrátane čísla faxu a telefónu a evidenčného čísla určeného vedeckým orgánom,

- b) názov a opis exemplára, prípadne aj spôsob jeho označenia a presnú špecifikáciu jeho množstva, hmotnosti a pôvodu podľa § 26,
- c) čas a spôsob premiestnenia najmä s prihliadnutím na ustanovenia § 23 ods. 7,
- d) opis pestovného alebo chovného zariadenia, v ktorom budú živé exempláre umiestnené.

(3) Ustanovenie § 18 ods. 3 až 6, ods. 8 prvej vety, ods. 13 až 17, § 19 a 20 platí rovnako aj pri rozhodovaní o povolení výnimky na komerčné činnosti alebo o vydaní súhlasu na premiestnenie živých exemplárov na území Slovenskej republiky.

(4) Okrem dôvodov ustanovených v § 20 môže ministerstvo ním vydané rozhodnutie o povolení výnimky na komerčné činnosti alebo súhlas na premiestnenie živých exemplárov zmeniť alebo zrušiť aj z dôvodu, ak oprávnený bez závažného dôvodu nevyužíva také rozhodnutie po dobu dlhšiu ako jeden rok.

ŠTVRTÁ ČASŤ

EVIDENCIA, PREUKÁZANIE PÔVODU A NEZAMENITELNÉ OZNAČENIE EXEMPLÁROV

§ 25

Evidencia exemplárov

(1) Ten, kto má v držbe exempláre mimo prirodzeného výskytu v biotopoch, je povinný viesť o nich evidenciu [§ 28 ods. 5 písm. j)].

(2) Evidenciu o exemplároch rastlín tvorí

- a) evidenčný zoznam exemplárov rastlín (ďalej len „evidenčný zoznam“),
- b) písomný doklad preukazujúci spôsob nadobudnutia a pôvod exemplárov rastlín, ktorý obsahuje najmä
 1. meno, priezvisko a trvalý pobyt fyzickej osoby alebo názov, alebo obchodné meno, sídlo a miesto podnikania právnickej osoby, od ktorej bol exemplár rastliny nadobudnutý,
 2. vedecké meno druhu exemplára,
 3. počet nadobudnutých exemplárov,
 4. údaje preukazujúce pôvod exemplára podľa § 26 ods. 1,
 5. dátum nadobudnutia exemplára, napríklad dátum, keď bol exemplár odobratý z voľnej prírody alebo umelo rozmnožený,
 6. spôsob nadobudnutia exemplára.

(3) Evidenciu o exemplároch rastlín podľa odseku 2 písm. a) vedie ten, kto má v držbe živé exempláre rastlín podľa § 2 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. b). Evidenčný zoznam sa predkladá štvrtročne obvodnému úradu životného prostredia na overenie a potvrdenie vedenia evidencie.

(4) Evidenciu o exemplároch rastlín podľa odseku 2 písm. b) vedú ostatní držitelia exemplárov rastlín.

(5) Evidenciu o živých exemplároch živočíchov tvorí

- a) druhová karta exemplára živočícha a jeho vývinových štádií (ďalej len „druhová karta“),
- b) kniha chovu a držby exemplára živočícha (ďalej len „kniha chovu“).

(6) Evidenciu o exemplároch živočíchov, o ktorých sa nevedie evidencia podľa odseku 5, tvorí písomný doklad preukazujúci spôsob nadobudnutia a pôvod exemplárov živočíchov; obsahuje najmä

1. meno, priezvisko a trvalý pobyt fyzickej osoby alebo názov, alebo obchodné meno, sídlo a miesto podnikania právnickej osoby, od ktorej bol exemplár živočícha nadobudnutý,
2. vedecké meno druhu exemplára,
3. počet nadobudnutých exemplárov,
4. údaje preukazujúce pôvod exemplára podľa § 26 ods. 1,
5. dátum nadobudnutia exemplára, napríklad dátum, keď bol exemplár odobratý z voľnej prírody alebo narodený v zajatí,
6. spôsob nadobudnutia exemplára.

(7) Evidencia podľa odseku 5 písm. a) sa vedie o živých plazoch, vtákoch a cicavcoch okrem druhov, ktoré sú exemplármi narodenými a odchovanými v zajatí a nadobudnutými na území Slovenskej republiky a sú uvedené v zozname ustanovenom vykonávacím predpisom [§ 28 ods. 5 písm. i)].

(8) Každá zmena v druhovej karte sa oznamuje obvodnému úradu životného prostredia písomne doručením kópie druhovej karty s vyznačenou zmenou alebo osobitného listu bez zbytočného odkladu po zmene. Podnikateľ,¹⁴⁾ ktorý predáva a nakupuje exempláre, oznamuje zmeny v druhovej karte ním označenej v záhlaví slovom „obchod“ obvodnému úradu životného prostredia štvrtročne doručením kópií aktualizovaných druhových kariet.

(9) Kniha chovu podľa odseku 5 písm. b) sa vedie pre živé bezstavovce, ryby a obojživelníky. Predkladá sa štvrtročne obvodnému úradu životného prostredia na overenie a potvrdenie správnosti vedenia evidencie.

(10) Evidenčný zoznam, druhová karta a kniha chovu sú verejné listiny.

(11) Múzeá s prírodovedným zameraním pri zbierkovej činnosti vedú evidenciu o exemplároch rastlín a živočíchov podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾

(12) Botanické záhrady, arboréta, vysoké školy s prírodovedným zameraním a stredné školy s prírodovedným zameraním, Slovenská akadémia vied a ďalšie vedecké inštitúcie, ktoré vykonávajú vedecko-výskumnú činnosť, každoročne najneskôr do konca marca nasledujúceho roka odovzdajú príslušnému obvodnému úradu životného prostredia zoznam pestovaných a držaných exemplárov rastlín alebo chovaných a držaných exemplárov živočíchov, ktorý obsahuje najmä názov výskumnej úlohy, v ktorej rámci sa zber alebo odchyt exemplárov uskutočnil, meno riešiteľa výskumnej úlohy, zoznam druhov exemplárov, ich počet, lokalitu, kde boli zbierané alebo odchytené, zoznam inak nadobudnutých exemplárov.

(13) Ak je držiteľ exemplára povinný uviesť v evidencii podľa tohto zákona údaje o totožnosti nového držiteľa exemplára, je oprávnený vyžadovať od neho preukázanie totožnosti;¹⁶⁾ bez preukázania totožnosti nemôže exemplár odovzdať.

(14) Vedenie evidencie o exemplároch sa považuje za jej vedenie podľa tohto zákona, len ak sú v nej uvedené úplné a pravdivé údaje. Odo dňa prvého uvedenia neúplného alebo nepravdivého údajov v evidencii sa tá nepovažuje za evidenciu vedenú podľa tohto zákona.

(15) Kto má v držbe exempláre mimo prirodzeného výskytu v biotopoch, je povinný

a) na požiadanie orgánu štátnej správy podľa § 28 ods. 1 písm. a) až d)

1. preukázať svoju totožnosť platným dokladom totožnosti,¹⁶⁾
2. predložiť evidenciu o exemplároch podľa tohto zákona,
3. umožniť mu vykonať podrobnú identifikáciu a označenie exemplára,

4. preukázať spôsob nadobudnutia exemplára,
- b) uchovávať evidenciu po dobu piatich rokov od vykonania posledného zápisu.

§ 26

Preukázanie pôvodu exemplárov

(1) Ten, kto má v držbe exempláre mimo prirodzeného výskytu v biotopoch, je povinný na požiadanie orgánu štátnej správy podľa § 28 ods. 1 písm. a) až d) preukázať, že exemplár

- a) pochádza z voľnej prírody,
- b) je z potomstva prvej generácie,
- c) je z potomstva druhej generácie a potomstva ďalších generácií,
- d) je prepadnutý alebo zhabaný exemplár,
- e) je exemplár získaný zo zariadenia odchovávajúceho živočíchov v zajatí alebo pestujúceho rastliny na komerčné účely, ktoré je registrované na Sekretariáte dohovoru,
- f) je exemplár získaný z farmového zariadenia, ktoré bolo schválené konferenciou členských štátov dohovoru, (ďalej len „pôvod“).

(2) Pôvod podľa odseku 1 je povinný držiteľ exemplára preukázať

- a) platným povolením na dovoz,
- b) výnimkou na získanie exemplára z voľnej prírody podľa osobitného predpisu,¹³⁾
- c) preukazom o pôvode exemplára živočícha (ďalej len "preukaz o pôvode") alebo
- d) iným písomným dokladom, ktorý musí obsahovať najmä
 1. meno, priezvisko a trvalý pobyt fyzickej osoby alebo názov, alebo obchodné meno, sídlo a miesto podnikania právnickej osoby, od ktorej bol exemplár nadobudnutý,
 2. vedecké meno druhu exemplára,
 3. počet nadobudnutých exemplárov,
 4. údaje preukazujúce pôvod exemplára podľa ods. 1,
 5. dátum nadobudnutia exemplára,
 6. spôsob nadobudnutia exemplára.

(3) Písomný doklad podľa odseku 2 písm. d) môže byť predložený, len ak sa na exemplár nevzťahuje povinnosť mať doklad podľa písmen a) až c).

(4) Držiteľ živých plazov, vtákov a cicavcov okrem druhov, ktoré sú exemplármi narodenými a odchovanými v zajatí a nadobudnutými na území Slovenskej republiky a sú uvedené v zozname ustanovenom vykonávacím predpisom [§ 28 ods. 5 písm. i)], je povinný zabezpečiť a vyplniť preukaz o ich pôvode.

(5) Evidenčné číslo v preukaze o pôvode určuje vedecký orgán Slovenskej republiky na základe písomnej žiadosti držiteľa exemplára.

(6) Pôvod exemplára v preukaze o pôvode určuje obvodný úrad životného prostredia na základe písomných podkladov predložených držiteľom exemplára. Obvodný úrad životného prostredia určí pôvod exemplára

- a) po predložení

1. výnimky ministerstva na odchyt alebo zber daného exemplára z voľnej prírody kódom „W“,

2. dokladu o tom, že exemplár sa stal vlastníctvom štátu, kódom „I“, ktorý sa používa spolu s iným kódom, napríklad „I/W“; pri posudzovaní pôvodu potomstva je určujúci kód uvedený za lomkou,
- b) zhodný s pôvodom uvedeným v povolení na dovoz vydanom ministerstvom na exempláre druhov patriacich do skupiny A a B,
- c) zhodný s pôvodom uvedeným v povolení na vývoz alebo opätovný vývoz vydanom výkonným orgánom na exempláre druhov patriacich do skupiny C,
- d) kódom „N“, ak
1. ide o exemplár, ktorý nebol chránený podľa osobitných predpisov^{1), 13)} do nadobudnutia účinnosti tohto zákona,
 2. držiteľ začal viesť o ňom evidenciu v lehote podľa § 39 ods. 5 a
 3. nemožno mu určiť pôvod podľa písmen a) až c), e) a f),
- e) kódom „F“, ak aspoň jeden z rodičov má v preukaze o pôvode vydanom v súlade s písmenami a) až c) uvedený pôvod „W“, a ani jeden z nich nemá pôvod „N“,
- f) kódom „C“, ak ani jeden z rodičov nemá v preukaze o pôvode vydanom v súlade s písmenami a) až c) a e) uvedený pôvod „W“ ani „N“,
- g) kódom „N/F“, ak jeden z rodičov má v preukaze vydanom v súlade s písmenom d) uvedený pôvod „N“; pri posudzovaní pôvodu potomstva je určujúci kód uvedený za lomkou alebo
- h) v súlade so stanoviskom ministerstva, ak držiteľ predloží iný písomný doklad, ako je uvedený v písmenách a) až g), alebo ak jeden z rodičov má v preukaze o pôvode vydanom pred účinnosťou tohto zákona uvedený neznámy pôvod.

(7) Obvodný úrad životného prostredia určí pôvod do 30 dní od doručenia kompletných podkladov podľa odseku 6 písm. a) až g) a v prípade podľa odseku 6 písm. h) do 60 dní od doručenia žiadosti o určenie pôvodu a potvrdí preukaz o pôvode odtlačkom pečiatky obvodného úradu životného prostredia a podpisom zodpovedného zamestnanca. Ak nemožno určiť pôvod exemplára podľa odseku 6, obvodný úrad životného prostredia preukaz o pôvode nepotvrdí.

(8) Preukaz o pôvode je neplatný, ak

- a) nie je potvrdený odtlačkom pečiatky obvodného úradu životného prostredia a podpisom zodpovedného zamestnanca alebo
- b) sa preukáže, že
1. pôvod exemplára bol určený v rozpore s odsekom 6 alebo
 2. bol vydaný na základe nepravdivých údajov.

(9) Držiteľ neplatného preukazu o pôvode je povinný bez zbytočného odkladu odovzdať jeho originál na písomnú výzvu orgánu štátnej správy podľa § 28 ods. 1 písm. a) až d).

(10) Na akýkoľvek iný doklad, ktorý bol vydaný na základe neplatného preukazu o pôvode, sa neprihliada.

(11) Nový preukaz o pôvode na exempláre, na ktoré už bol raz vydaný neplatný preukaz, možno vydať, ak vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy nevyhnutné na preukázanie pôvodu podľa odseku 6.

(12) Pri každom prevode exemplára je pôvodný držiteľ povinný odovzdať novému držiteľovi spolu s exemplárom aj originál preukazu o pôvode. Nový držiteľ je povinný nadobudnúť exemplár len spolu s preukazom o pôvode. Preukaz o pôvode sprevádza exemplár pri každom jeho premiestnení. Pri strate alebo krádeži exemplára je jeho posledný držiteľ povinný bez zbytočného odkladu doručiť

originál preukazu obvodnému úradu životného prostredia príslušnému podľa jeho miesta trvalého pobytu, sídla alebo miesta podnikania.

(13) Preukaz o pôvode je verejná listina.

§ 27

Nezameniteľné označenie exemplárov

(1) Držiteľ vybraných živých exemplárov [§ 28 ods. 5 písm. j)] je povinný označiť ich pod dohľadom zamestnanca obvodného úradu životného prostredia alebo ním poverenej organizácie ochrany prírody a krajiny, ak obvodný úrad životného prostredia neurčí inak. Náklady na nezameniteľné označenie exemplárov znáša ten, kto ich má v držbe.

(2) Pri strate alebo znehodnotení nezameniteľného označenia držiteľ exemplára bez zbytočného odkladu písomne informuje obvodný úrad životného prostredia. Opätovné označenie exemplára sa vykonáva podľa odseku 1. O novom nezameniteľnom označení exemplára vedie obvodný úrad životného prostredia osobitnú evidenciu a bez zbytočného odkladu informuje orgán štátnej správy podľa § 28 ods. 1 písm. d) a vedecký orgán Slovenskej republiky.

(3) Nezameniteľné označenie uhynutého alebo usmrteného exemplára sa nesmie znovu použiť na označenie exemplára s výnimkou prípadu, ak sa uhynutý alebo usmrtený exemplár ponecháva ako dermoplastický preparát vcelku.

PIATA ČASŤ

ORGÁNY ŠTÁTNEJ SPRÁVY A VEDECKÝ ORGÁN SLOVENSKEJ REPUBLIKY

§ 28

Orgány štátnej správy a ich pôsobnosť

(1) Orgány štátnej správy na úseku ochrany ohrozených druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi (ďalej len „ochrana exemplárov“) sú

- a) ministerstvo,
- b) krajský úrad životného prostredia,
- c) obvodný úrad životného prostredia,
- d) Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“).

(2) Ministerstvo

- a) je ústredný orgán štátnej správy vo veciach ochrany exemplárov,
- b) riadi výkon štátnej správy a vykonáva štátny dozor vo veciach ochrany exemplárov reguláciou obchodu s nimi (ďalej len „štátny dozor“) a určuje hlavné smery tejto činnosti,
- c) vykonáva funkciu Výkonného orgánu Slovenskej republiky podľa dohovoru, zabezpečuje spoluprácu so Sekretariátom dohovoru a s výkonnými orgánmi iných štátov, vypracúva výročnú správu o plnení záväzkov vyplývajúcich z dohovoru a každý druhý rok správu o legislatívnych, regulačných a administratívnych opatreniach na uplatňovanie dohovoru,
- d) vydáva povolenia na dovoz, vývoz a opätovný vývoz exemplárov, súhlasy na premiestnenie živých exemplárov a vedie o tom evidenciu,
- e) povoľuje výnimky zo zákazov komerčných činností a vedie o tom evidenciu,
- f) prijíma a eviduje oznámenia o dovoze exemplárov,

- g) v súčinnosti s obvodným úradom životného prostredia a inšpekciou vedie evidenciu fyzických osôb, podnikateľov a právnických osôb, ktorým bola uložená sankcia za protiprávne konanie podľa tohto zákona pre potreby orgánov štátnej správy,
- h) ustanovuje najmenej jeden vedecký orgán Slovenskej republiky (§ 30),
- i) určuje záchytné strediská,¹⁷⁾
- j) môže nariadiť vykonanie analýzy krvi alebo iného tkaniva (testu DNA) na preukázanie identity jedinca, rodičovstva a dosiahnutej generácie,
- k) je správcom exemplárov, ktoré sa stali vlastníctvom štátu na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy alebo súdu,
- l) vyhodnocuje údaje o nedovolenom obchode s exemplármi a o ich úmrtnosti pri vstupe na územie Slovenskej republiky a prijíma potrebné opatrenia,
- m) posudzuje platnosť povolenia na dovoz, vývoz alebo opätovný vývoz vydaného výkonným orgánom štátu dovozu alebo štátu vývozu,
- n) zúčastňuje sa na medzinárodnej spolupráci, na uskutočňovaní medzinárodných programov, projektov a dohovorov vo veciach ochrany exemplárov,
- o) zabezpečuje prostredníctvom Poradného zboru pre dohovor najmä
 1. spoluprácu pri identifikácii exemplárov zaradených do príloh k dohovoru pre potreby orgánov štátnej správy na úseku ochrany exemplárov, najmä pri colných kontrolách na hraniciach,
 2. vypracúvanie odborných podkladov, analýz, prognóz a informácií o exemplároch pre ministerstvo a vedecký orgán Slovenskej republiky (§ 30),
 3. prípravu materiálov na konferenciu členských štátov dohovoru, prípadne na iné zasadnutia členských štátov dohovoru,
 4. posudzovanie vhodnosti zaradenia pôvodných druhov rastlín a živočíchov do príloh k dohovoru,
 5. posudzovanie stavu a vývoja jednotlivých druhov a navrhovanie opatrení na výskum, monitoring, ochranu, zachovanie alebo zlepšenie stavu biodiverzity a jej rozumné využívanie,
- p) plní ďalšie úlohy vo veciach ochrany exemplárov ustanovené v tomto zákone a v dohovore.

(3) Evidencia podľa odseku 2 písm. d) až g) obsahuje najmä

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby alebo názov, obchodné meno podnikateľa a právnickej osoby a ich evidenčné číslo určené vedeckým orgánom Slovenskej republiky,
- b) rodné číslo alebo identifikačné číslo organizácie,
- c) adresu trvalého bydliska fyzickej osoby [názov ulice, orientačné (súpisné) číslo domu, názov obce (časti obce), poštové smerovacie číslo, názov okresu, názov štátu],
- d) adresu sídla alebo miesta podnikania podnikateľa a právnickej osoby [názov ulice, orientačné (súpisné) číslo domu, názov obce (časti obce), poštové smerovacie číslo, názov okresu, názov štátu],
- e) číslo telefónu a faxu osôb uvedených v písmene a),
- f) adresu miesta povoleného chovu živočíchov alebo pestovania živých exemplárov patriacich do skupiny A z voľnej prírody [názov ulice, orientačné (súpisné) číslo domu, názov obce (časti obce), poštové smerovacie číslo, názov okresu, názov štátu],
- g) údaje o druhu, množstve a pôvode exemplárov,
- h) účel dovozu, vývozu a opätovného vývozu exemplárov,

- i) číslo povolenia alebo iného rozhodnutia,
- j) deň právoplatnosti rozhodnutia o uložení sankcie, označenie orgánu štátnej správy vo veciach ochrany exemplárov, ktorý uložil sankciu, druh sankcie, za aké protiprávne konanie bola sankcia uložená.

(4) Údaje

- a) podľa odseku 3 písm. e) a f) sa nevyžadujú na účely evidencie podľa odseku 2 písm. f) a g),
- b) podľa odseku 3 písm. j) sa nevyžadujú na účely evidencie podľa odseku 2 písm. d), e) a f).

(5) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví

- a) zoznam ohrozených druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín rozdelených do skupín A až D podľa podmienok ustanovených v § 2,
- b) podrobnosti
 1. o náležitostiach a podávaní žiadostí o vydanie povolenia na dovoz, povolenia na vývoz a povolenia na opätovný vývoz a vzory úradných tlačív, na ktorých sa žiadosti podávajú,
 2. o náležitostiach povolenia na dovoz, povolenia na vývoz a povolenia na opätovný vývoz a vzory úradných tlačív, na ktorých sa povolenia vydávajú,
 3. o náležitostiach oznámenia o dovoze a vzor úradného tlačiva, na ktorom sa oznámenie podáva,
- c) zoznam exemplárov osobného alebo rodinného charakteru, na ktoré sa vzťahujú osobitné podmienky na dovoz, vývoz alebo opätovný vývoz,
- d) podrobnosti o zapisovaní vedcov a vedeckých inštitúcií do zoznamu, ako aj vzor a podrobnosti o náležitostiach štítku na označovanie zásielok exemplárov pri výpožičkách, daroch a výmenách medzi vedcami a vedeckými inštitúciami [§ 9 a § 16 ods. 1 písm. c)],
- e) zoznam druhov exemplárov a štátov, na ktoré sa vzťahuje obmedzenie dovozu podľa § 10,
- f) zoznam živých exemplárov narodených a odchovaných v zajatí, ktorých komerčné využívanie nie je zakázané [§ 22 ods. 2 písm. b)],
- g) zoznam vybraných druhov živých exemplárov druhov patriacich do skupiny A, ktorých držba sa zakazuje alebo obmedzuje podľa § 22 ods. 5,
- h) obmedzenie držby a premiestnenia živých exemplárov druhov, pre ktoré boli ustanovené obmedzenia dovozu podľa § 10 vrátane ich zoznamu (§ 23 ods. 9),
- i) zoznam exemplárov, pre ktoré sa nemusí viesť evidencia podľa § 25 ods. 5 písm. a) a ods. 7,
- j) podrobnosti o vedení evidencie exemplárov, o ich nezameniteľnom označení, ako aj o preukázaní pôvodu.

(6) Krajský úrad životného prostredia

- a) vykonáva štátnu správu vo veciach ochrany exemplárov v kraji,
- b) vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v prvom stupni konajú obvodné úrady životného prostredia podľa tohto zákona,
- c) je orgán štátneho dozoru vo veciach ochrany exemplárov (§ 29) okrem veterinárneho dozoru, ktorý vykonávajú orgány štátnej správy na úseku veterinárnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- d) nariaďuje potrebné nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- e) môže nariadiť vykonanie analýzy krvi alebo iného tkaniva (testu DNA) na preukázanie identity jedinca, rodičovstva a dosiahnutej generácie,

f) plní ďalšie úlohy vo veciach ochrany exemplárov ustanovené v tomto zákone.

(7) Obvodný úrad životného prostredia

- a) vykonáva štátnu správu vo veciach ochrany exemplárov v okrese,
- b) je orgán štátneho dozoru vo veciach ochrany exemplárov (§ 29) okrem veterinárneho dozoru, ktorý vykonávajú orgány štátnej správy na úseku veterinárnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- c) nariaďuje potrebné nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- d) môže nariadiť vykonanie analýzy krvi alebo iného tkaniva (testu DNA) na preukázanie identity jedinca, rodičovstva a dosiahnutej generácie,
- e) rozhoduje o zaistení vecí,
- f) ukladá fyzickým osobám, podnikateľom a právnickým osobám sankcie podľa tohto zákona,
- g) bez zbytočného odkladu informuje ministerstvo o uložení sankcie za protiprávne konanie podľa tohto zákona,
- h) uchováva kópie evidenčných zoznamov, preukazov o pôvode, kníh chovu a druhových kariet,
- i) plní ďalšie úlohy vo veciach ochrany exemplárov ustanovené v tomto zákone.

(8) Inšpekcia

- a) je orgán štátneho dozoru vo veciach ochrany exemplárov (§ 29), prostredníctvom ktorého ministerstvo vykonáva štátny dozor okrem veterinárneho dozoru, ktorý vykonávajú orgány štátnej správy na úseku veterinárnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- b) ukladá fyzickým osobám, podnikateľom a právnickým osobám sankcie podľa tohto zákona,
- c) nariaďuje potrebné nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- d) môže nariadiť vykonanie analýzy krvi alebo iného tkaniva (testu DNA) na preukázanie identity jedinca, rodičovstva a dosiahnutej generácie,
- e) rozhoduje o zaistení vecí,
- f) bez zbytočného odkladu informuje ministerstvo o uložení sankcie za protiprávne konanie podľa tohto zákona.

(9) Úlohy na úseku ochrany exemplárov plní aj colný úrad.¹⁹⁾ Colný úrad

- a) kontroluje dodržiavanie podmienok pri dovoze, vývoze, opätovnom vývoze a tranzite exemplárov; pri kontrole postupuje tak, aby živé exempláre prešli colným konaním s najkratším možným zdržaním, aby sa vylúčilo nebezpečenstvo ich úniku, poranenia, poškodenia zdravia alebo nevhodného zaobchádzania s nimi,
- b) kontroluje, či exempláre prechádzajúce cez štátnu hranicu sú sprevádzané platným dokladom na dovoz, vývoz, opätovný vývoz alebo tranzit a či obsah zásielky, najmä druh a množstvo, zodpovedá údajom uvedeným v povolení alebo v oznámení o dovoze; v prípade pochybností si vyžiada stanovisko vedeckého orgánu Slovenskej republiky,
- c) pri vstupe po vyplnení kolónky 27 v origináli a v prvej kópii pre držiteľa povolenia na dovoz vráti prvú kópiu pre držiteľa dovozcovi a originál a všetky doklady zo štátu vývozu bez zbytočného odkladu zašle ministerstvu,
- d) pri vstupe po vyplnení kolónky 14 v origináli a v kópii pre držiteľa oznámenia o dovoze vráti kópiu pre držiteľa dovozcovi a originál a všetky doklady zo štátu vývozu bez zbytočného odkladu zašle ministerstvu,

- e) pri výstupe po vyplnení kolónky 27 vráti originál a prvú kópiu pre držiteľa (opätovnému) vývozcom a druhú kópiu určenú pre výkonný orgán štátu vývozu zašle bez zbytočného odkladu ministerstvu,
- f) bez zbytočného odkladu zašle ministerstvu ostatné doklady, ktoré mu boli predložené v súlade s týmto zákonom,
- g) bez zbytočného odkladu informuje ministerstvo o tom, že zistil dovoz, vývoz, opätovný vývoz alebo tranzit exemplárov v rozpore s týmto zákonom, vyhotoví o tom zápis, zásielku zaistí a zabezpečí umiestnenie živých zaistených exemplárov vo vhodných priestoroch,⁵⁾
- h) bez zbytočného odkladu informuje ministerstvo o vydaní rozhodnutia o prepadnutí tovaru alebo veci, alebo o zhabaní tovaru, alebo veci, ktorými je exemplár, a zabezpečí umiestnenie živých exemplárov v záchytnom stredisku¹⁷⁾ a bez zbytočného odkladu zašle ministerstvu rozhodnutie o prepadnutí tovaru alebo veci, alebo o zhabaní tovaru, alebo veci.

§ 29

Výkon štátneho dozoru

(1) Štátny dozor je zisťovanie, ako fyzické osoby, podnikatelia¹⁴⁾ a právnické osoby dodržiavajú tento zákon, všeobecne záväzné právne predpisy vydané na jeho vykonanie a povinnosti vyplývajúce z povolenia alebo z iného rozhodnutia vydaného na základe tohto zákona.

(2) Zamestnanci orgánov štátnej správy na úseku ochrany exemplárov a nimi poverené osoby majú právo na účely výkonu štátneho dozoru

- a) vstupovať na pozemky, do objektov a zariadení, kde sa nakladá s exemplármi, vrátane obydlí používaných na podnikanie alebo na inú hospodársku činnosť, ak sa na to nevyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov,²⁰⁾
- b) vykonávať potrebné zisťovania,
- c) požadovať splnenie povinností podľa § 25 ods. 15 písm. a) a § 26 ods. 1 a 2,
- d) požadovať potrebné vyjadrenia, informácie, údaje a vysvetlenia, ktoré sa týkajú uplatňovania tohto zákona,
- e) požadovať od kontrolovanej osoby a jej zamestnancov predloženie prvopisov dokladov a iných písomností potrebných na výkon štátneho dozoru a požadovať ich kópie,
- f) nazerať do príslušných dokladov,
- g) odobrať potrebné vzorky,
- h) odobrať a odnieť aj mimo priestorov kontrolovanej osoby exempláre na účely ich identifikácie alebo na zabezpečenie dôkazu,
- i) používať technické prostriedky na zhotovenie fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov potrebných na výkon štátneho dozoru, ak ich použitie nezakazuje osobitný predpis,²¹⁾
- j) vyžadovať súčinnosť kontrolovanej osoby a jej zamestnancov.

(3) Kontrolovaná osoba a jej zamestnanci sú povinní

- a) zamestnancom orgánov štátnej správy na úseku ochrany exemplárov a nimi povereným osobám
 1. preukázať svoju totožnosť,
 2. umožniť vykonanie štátneho dozoru a poskytnúť potrebnú súčinnosť pri výkone štátneho dozoru,
 3. vytvoriť vhodné materiálne a technické podmienky na výkon štátneho dozoru,

4. odovzdať na ich výzvu originály dokladov a iných písomností,
 5. odovzdať na ich výzvu exempláre, ak sa vyžadujú na zistenie skutkového stavu veci alebo v prípade ohrozenia zdravia alebo života živých exemplárov alebo znehodnotenia neživých exemplárov,
 6. umožniť používanie technických prostriedkov na zhotovenie fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov potrebných na výkon štátneho dozoru, ak ich použitie nezakazuje osobitný predpis,²¹⁾
- b) vykonať nariadenia orgánu štátnej správy podľa odseku 5 písm. a) a b) a podať o nich a o ich výsledku v určenej lehote správu orgánu štátnej správy vykonávajúcemu štátny dozor,
- c) zdržať sa konania, ktoré zakázal alebo obmedzil orgán štátnej správy podľa odseku 5 písm. c).

(4) Zamestnanci orgánov štátnej správy na úseku ochrany exemplárov a nimi poverené osoby sú povinní

- a) oznámiť najneskôr v deň začatia výkonu štátneho dozoru kontrolovanej osobe alebo jej zamestnancom začatie kontroly a preukázať sa služobným preukazom alebo osobitným písomným poverením,
- b) vydať kontrolovanej osobe potvrdenie o prevzatí prvopisov dokladov a iných písomností, ako aj exemplárov a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením alebo zneužitím,
- c) odovzdať kontrolovanej osobe odobraté doklady a iné písomnosti, ak nie sú potrebné na ďalšie konanie o priestupku alebo o inom správnom delikte podľa tohto zákona,
- d) odovzdať kontrolovanej osobe odobraté exempláre, ak nie sú potrebné na ďalšie konanie o priestupku alebo o inom správnom delikte podľa tohto zákona, ak nebolo rozhodnuté o ich zaistení, prepadnutí alebo zhabaní,
- e) oboznámiť kontrolovanú osobu so zisteniami pri výkone štátneho dozoru,
- f) zachovávať mlčanlivosť o veciach, ktoré sa dozvedeli pri výkone štátneho dozoru.

(5) Orgán štátnej správy na úseku ochrany exemplárov má právo podľa závažnosti zistených skutočností písomne

- a) nariadiť zachovanie pôvodného stavu až do objasnenia veci alebo zdokumentovania stavu v čase výkonu štátneho dozoru,
- b) nariadiť vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov ihneď alebo v lehote ním určenej vrátane
 1. nariadenia kontrolovanej osobe uviesť veci do pôvodného stavu, ak je to možné a účelné,
 2. zabezpečenia vykonania určitých opatrení na náklady kontrolovanej osoby, ak tá nekonala v určenej lehote,
- c) zakázať alebo obmedziť nakladanie s exemplármi, napríklad predať ich alebo iným spôsobom ich previesť do držby inej osoby, a to najneskôr do skončenia kontroly alebo skončenia konania (§ 31 a 32).

(6) Ak kontrolovaná osoba nesúhlasí so zisteniami pri výkone štátneho dozoru alebo s opatreniami podľa odseku 5, môže sa k nim vyjadriť v čase oboznámenia so zisteniami pri výkone štátneho dozoru alebo v lehote určenej orgánom štátnej správy vykonávajúcim štátny dozor. Podané vyjadrenie nemá odkladný účinok.

(7) Orgán štátnej správy na úseku ochrany exemplárov môže uložiť kontrolovanej osobe a jej zamestnancom za marenie, rušenie alebo iné sťaženie výkonu štátneho dozoru alebo za nesplnenie

povinnosti podľa odseku 3 poriadkovú pokutu do 10 000 Sk. Poriadkovú pokutu možno uložiť aj opakovane. Poriadková pokuta je príjmom štátneho rozpočtu.

(8) Na plnenie konkrétnej úlohy v rámci výkonu štátneho dozoru môže orgán štátnej správy na úseku ochrany exemplárov prizvať zamestnancov iných právnických osôb alebo iné fyzické osoby s ich súhlasom, ak je to odôvodnené osobitnou povahou takej úlohy, a požadovať ich uvoľnenie najdlhšie na 12 pracovných dní v kalendárnom roku. Účasť zamestnancov právnických osôb na výkone štátneho dozoru sa považuje za iný úkon vo všeobecnom záujme, za ktorý im patrí náhrada mzdy, prípadne platu vo výške priemerného zárobku.²²⁾ Iným fyzickým osobám za účasť na výkone štátneho dozoru patrí dohodnutá odmena. Poverené osoby majú nárok na cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.²³⁾

(9) Poverené osoby môžu vykonávať štátny dozor iba na základe písomného poverenia na vykonanie kontrolnej úlohy a pod vedením zamestnanca orgánu štátnej správy oprávneného vykonaním kontroly.

(10) Orgány štátnej správy na úseku ochrany exemplárov pri výkone štátneho dozoru podľa tohto zákona spolupracujú s ostatnými orgánmi štátnej správy, právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré sú povinné poskytnúť im súčinnosť, najmä

- a) štátne orgány sú povinné poskytnúť bezplatne požadované podklady a informácie, ktoré zistili pri svojej činnosti,
- b) štátne kontrolné orgány majú povinnosť oznamovať orgánom štátnej správy na úseku ochrany exemplárov výsledky kontrol, ktoré sa týkajú exemplárov, spolupracovať vrátane vykonávania spoločných kontrol,
- c) vydavatelia tlače sú povinní na písomnú žiadosť orgánu štátnej správy na úseku ochrany exemplárov oznámiť identifikačné údaje objednávateľa inzerátu uverejneného pod značkou,
- d) dopravcovia sú na písomnú žiadosť orgánu štátnej správy na úseku ochrany exemplárov povinní oznámiť najmä odosielateľov a adresátov a skutočných príjemcov nimi prepravovaných nákladov, ako aj údaje o čase prepravy, množstve prepravovaného tovaru, charaktere zásielky a prípadne ďalšie údaje, ak sú im známe,
- e) ozbrojené bezpečnostné zbory a iné ozbrojené zbory sú povinné v rámci svojej pôsobnosti poskytnúť orgánom štátnej správy na úseku ochrany exemplárov v nevyhnutnom rozsahu súčinnosť na zabezpečenie úloh podľa tohto zákona.

(11) Fyzické osoby sú povinné na písomnú výzvu orgánu štátnej správy na úseku ochrany exemplárov podať vysvetlenie o skutočnostiach dôležitých na výkon štátneho dozoru alebo na objasnenie protiprávneho konania podľa tohto zákona.

(12) Orgán štátnej správy na úseku ochrany exemplárov je oprávnený osobu podľa odseku 11 predvolať na účel podať vysvetlenie. Ak sa osoba dostaví na podanie vysvetlenia, má nárok na cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.²³⁾ Nárok na náhradu zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do troch dní odo dňa, keď sa dostavila na podanie vysvetlenia.

(13) Ak osoba na výzvu orgánu štátnej správy na úseku ochrany exemplárov nedostaví bez náležitého ospravedlnenia na podanie vysvetlenia alebo ho odoprie podať, môže jej tento orgán štátnej správy uložiť poriadkovú pokutu do 10 000 Sk, a to aj opakovane. Poriadková pokuta je príjmom štátneho rozpočtu.

(14) Na výkon štátneho dozoru podľa tohto zákona sa primerane vzťahuje osobitný predpis.²⁴⁾

§ 30**Vedecký orgán Slovenskej republiky**

(1) Na účely tohto zákona plní úlohy vedeckého orgánu Slovenskej republiky ministerstvom poverená právnická osoba, ktorá

- a) zamestnáva najmenej tri osoby s vysokoškolským vzdelaním a s praxou v druhovej ochrane rastlín a živočíchov celého sveta,
- b) je schopná vykonávať činnosti uvedené v odseku 2 a zúčastňovať sa na medzinárodnej spolupráci v tejto oblasti.

(2) Vedecký orgán Slovenskej republiky

- a) sa vyjadruje
 - 1. k žiadosti o vydanie povolenia na dovoz, povolenia na vývoz a povolenia na opätovný vývoz,
 - 2. k žiadosti o povolenie výnimky zo zákazu komerčných činností,
 - 3. k žiadosti o vydanie súhlasu na premiestnenie živých exemplárov na území Slovenskej republiky,
 - 4. k návrhu na určenie záchytného strediska,¹⁷⁾
 - 5. k nakladaniu so zhabanými exemplármi, najmä k umiestneniu takých živých exemplárov v záchytnom stredisku,
- b) na základe žiadosti ministerstva sa vyjadruje aj k iným skutočnostiam týkajúcim sa ochrany exemplárov,
- c) poskytuje odbornú pomoc orgánom štátnej správy pri uplatňovaní tohto zákona,
- d) zhromažďuje odborné údaje o exemplároch,
- e) spolupracuje s vedeckými orgánmi iných štátov, medzinárodnými organizáciami ochrany prírody a vedeckými inštitúciami,
- f) v súčinnosti s ministerstvom priebežne sleduje povolený dovoz a vývoz exemplárov a navrhuje opatrenia na ochranu druhov,
- g) navrhuje ministerstvu primerané opatrenia na obmedzenie vydávania povolení na vývoz exemplárov druhov patriacich do skupiny B, napríklad navrhnutím vývozných kvót,
- h) v prípade dovozu živých exemplárov, ktoré majú veľkú úmrtnosť počas prepravy alebo v zajatí neprežijú podstatnú časť svojho priemerného veku, navrhuje primerané opatrenia na obmedzenie vydávania povolení na dovoz,
- i) vedie evidenciu osôb, ktoré majú v držbe exempláre mimo prirodzeného výskytu v biotopoch, a evidenciu exemplárov pre potreby orgánov štátnej správy; evidencia osôb obsahuje údaje uvedené v § 28 ods. 3 písm. a) až f) a evidencia exemplárov obsahuje názov druhu a opis exemplára, spôsob jeho označenia, špecifikáciu jeho množstva alebo hmotnosti, pôvodu podľa § 26 a číslo dokladu, na ktorého základe bol určený, opis pestovného a chovného zariadenia, v ktorom je exemplár umiestnený,
- j) určuje evidenčné číslo osobám uvedeným v písmene i); evidenčné číslo tvorí poradové číslo z evidencie osôb podľa písmena i) a posledné dvojčíslo kalendárneho roka, v ktorom bolo pridelené,
- k) spracúva podklady na vypracovanie výročnej správy ministerstva podľa § 28 ods. 2 písm. c),
- l) spracúva návrhy na konferenciu členských štátov dohovoru a dáva stanoviská k návrhom iných štátov na konferencii členských štátov dohovoru,
- m) určuje pre colné orgány hodnotu exemplárov na účely stanovenia ich colnej hodnoty.

ŠIESTA ČASŤ
ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ

§ 31

Iné správne delikty

(1) Pokutu do 500 000 Sk a prepadnutie veci môže obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia uložiť podnikateľovi a právnickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania tým, že

- a) poruší podmienky určené v povolení alebo rozhodnutí vydanom podľa tohto zákona (§ 38 ods. 5),
- b) uvedie nesprávne údaje v žiadosti o vydanie povolenia alebo rozhodnutia alebo v oznámení o dovoze (§ 4 ods. 2, § 18 ods. 1 až 4 a § 24 ods. 1 až 3),
- c) použije falzifikované alebo neplatné povolenie alebo rozhodnutie ako podklad na vydanie iného povolenia alebo rozhodnutia alebo na akýkoľvek iný úradný účel v súvislosti s týmto zákonom,
- d) použije povolenie alebo rozhodnutie, ktoré bolo zmenené bez súhlasu vydávajúceho orgánu ako podklad na vydanie iného povolenia alebo rozhodnutia alebo na akýkoľvek iný úradný účel v súvislosti s týmto zákonom,
- e) použije exempláre druhov patriacich do skupiny A na iný účel, ako je uvedené v povolení na dovoz (§ 5),
- f) použije povolenie alebo rozhodnutie na iný exemplár alebo na iný účel, ako je ten, na ktorý bolo vydané,
- g) použije štítok na iný účel, ako je určený (§ 9 a 16, § 23 ods. 4),
- h) sfalšuje alebo zmení povolenie alebo rozhodnutie alebo si dá vykonať neoprávnené zmeny v povolení alebo rozhodnutí vydanom podľa tohto zákona,
- i) neoznami predchádzajúce zamietnutie žiadosti o vydanie povolenia na vývoz, povolenia na dovoz alebo povolenia na opätovný vývoz (§ 18 ods. 3 a § 24 ods. 3),
- j) nevedie evidenciu o exemplároch podľa tohto zákona (§ 25),
- k) odovzdá exemplár v rozpore s § 25 ods. 13,
- l) neodovzdá originál neplatného preukazu o pôvode (§ 26 ods. 9),
- m) nezameniteľne neoznačí vybrané exempláre (§ 27),
- n) nevráti ministerstvu originál a všetky kópie neplatného alebo nepoužitého povolenia na dovoz, povolenia na vývoz alebo povolenia na opätovný vývoz (§ 4 ods. 5 a § 12 ods. 4),
- o) bez zbytočného odkladu nepreukáže pôvod exemplárov druhov patriacich do skupín B až D (§ 23 ods. 6),
- p) neoznami v stanovenej lehote miesto držby exemplára (§ 39 ods. 2),
- q) nesplní iné povinnosti určené týmto zákonom, ak sa nepostihujú podľa odseku 2.

(2) Pokutu do 1 000 000 Sk a prepadnutie veci môže obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia uložiť podnikateľovi a právnickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania tým, že

- a) nepredloží oznámenie o dovoze pred vstupom na územie Slovenskej republiky alebo predloží neúplné alebo nepravdivé oznámenie o dovoze (§ 4 ods. 2),
- b) nepredloží povolenie na dovoz pred vstupom na územie Slovenskej republiky [§ 11 ods. 1 písm. b)],
- c) nepredloží povolenie na vývoz alebo povolenie na opätovný vývoz pred výstupom z územia Slovenskej republiky (§ 17 ods. 1),

- d) vykoná tranzit bez príslušného povolenia alebo s falošným, falzifikovaným alebo s neplatným povolením (§ 21),
- e) vykoná komerčnú činnosť alebo premiestni exemplár bez príslušného rozhodnutia (§ 22 a 23),
- f) nesplní si povinnosť podľa § 25 ods. 15 a § 29 ods. 3,
- g) nepreukáže pôvod exemplára (§ 26),
- h) prevedie, nadobudne alebo má v držbe exemplár bez preukazu o pôvode (§ 26 ods. 12),
- i) nesprávne použije, sníme alebo sfaľšuje nezameniteľné označenie exemplára okrem veterinárneho zákroku nevyhnutného pri ohrození zdravia alebo života živého exemplára (§ 27),
- j) neposkytne súčinnosť pri výkone štátneho dozoru (§ 29 ods. 2),
- k) má v držbe exemplár, ktorého držba je zakázaná alebo obmedzená podľa tohto zákona,
- l) nevydá zaistenú vec (§ 33 ods. 5),
- m) neumožní odňatie veci (§ 33 ods. 6),
- n) koná v rozpore s nariadením obvodného úradu životného prostredia alebo inšpekcie (§ 33 ods. 8).

(3) Ak sa dopustí osoba iného správneho deliktu podľa odsekov 1 a 2 do dvoch rokov po tom, čo jej bola za rovnaký iný správny delikt uložená pokuta, môže jej byť uložená pokuta do dvojnásobku hornej hranice pokuty.

(4) Prepadnutie veci možno uložiť vtedy, ak je vec vo vlastníctve toho, kto sa dopustil protiprávneho konania, a vec bola

- a) na spáchanie iného správneho deliktu použitá alebo určená, alebo
- b) získaná iným správnym deliktom, alebo bola nadobudnutá za vec získanú iným správnym deliktom.

(5) Prepadnutie veci nemožno uložiť, ak hodnota veci je v nápadnom nepomere k povahe tohto iného správneho deliktu.

(6) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

(7) Prepadnutie veci možno uložiť samostatne alebo spolu s pokutou.

(8) Ak nebola za iný správny delikt uložená sankcia prepadnutia veci, obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia môže rozhodnúť o zhabaní veci, ak nie je vo vlastníctve toho, kto sa dopustil protiprávneho konania, alebo ak ten, kto sa dopustil protiprávneho konania, je neznámy, a ak to vyžaduje bezpečnosť osôb alebo majetku, alebo iný verejný záujem.

(9) O zhabaní veci nemožno rozhodnúť, ak od spáchania iného správneho deliktu uplynuli tri roky. Ustanovenie odseku 6 platí rovnako.

(10) Sankciu možno uložiť najneskôr do jedného roka odo dňa, keď sa o porušení alebo nesplnení povinnosti podľa tohto zákona dozvedel príslušný obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu alebo nesplneniu povinnosti.

(11) Pokuta je splatná do 30 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená, ak orgán, ktorý pokutu uložil, neurčí dlhšiu lehotu jej splatnosti.

(12) Výnosy z pokút uložených za iné správne delikty podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu.

(13) Sankciu vymáha orgán, ktorý ju uložil.

(14) Osoba, proti ktorej obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia rozhodnutím vyslovil výrok o porušení tohto zákona, je povinná uhradiť štátu trovy konania spojené s prerokovaním iného správneho deliktu paušálnou sumou vo výške 1 000 Sk. Trovy konania sú splatné v lehote splatnosti uloženej pokuty.

(15) Uhradené trovy konania podľa odseku 14 sú príjmom štátneho rozpočtu.

(16) Ustanovenia § 18 ods. 15 až 17 platia rovnako.

§ 32 **Priestupky**

(1) Pokarhanie, pokutu do 150 000 Sk a prepadnutie veci môže obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia uložiť fyzickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania uvedeného v § 31 ods. 1.

(2) Pokutu do 300 000 Sk a prepadnutie veci môže obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia uložiť fyzickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania uvedeného v § 31 ods. 2.

(3) Ak sa dopustí osoba priestupku podľa odseku 1 alebo 2 do dvoch rokov po tom, čo jej bola za rovnaký priestupok uložená sankcia s výnimkou pokút podľa odseku 4, môže jej byť uložená pokuta do dvojnásobku hornej hranice pokuty.

(4) V blokovom konaní za priestupky podľa § 31 ods. 1 písm. a), i), j) a n) možno uložiť pokutu do 5 000 Sk.

(5) Pokuta uložená za priestupok je splatná do 30 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená, ak orgán, ktorý pokutu uložil, neurčí dlhšiu lehotu jej splatnosti.

(6) Na konanie o priestupkoch sa vzťahujú všeobecné predpisy o prejednávaní priestupkov,²⁵⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(7) Výnosy pokút uložených za priestupky podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu.

(8) Sankciu vymáha orgán, ktorý ju uložil.

(9) Ustanovenia § 18 ods. 15 až 17 platia rovnako.

§ 33 **Zaistenie veci**

(1) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia môže na prerokovanie priestupku alebo iného správneho deliktu zaistiť vec, o ktorej možno dôvodne predpokladať, že sa na spáchanie

a) priestupku použila alebo sa priestupkom získala, alebo bola nadobudnutá za vec získanú priestupkom,

b) iného správneho deliktu použila alebo sa iným správnym deliktom získala, alebo bola nadobudnutá za vec získanú iným správnym deliktom.

(2) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia môže vec zaistiť podľa odseku 1 bez ohľadu na práva tretích osôb.

(3) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia vydá rozhodnutie o zaistení veci a doručí ho do vlastných rúk osobe, ktorej bola vec zaistená. Ak to vyžaduje naliehavá situácia, môže rozhodnutie o zaistení veci oznámiť ústne; deň ústneho oznámenia rozhodnutia je dňom oznámenia rozhodnutia. Písomné rozhodnutie musí obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia vydať do piatich dní odo dňa ústneho oznámenia rozhodnutia. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 kalendárnych dní odo dňa jeho doručenia; odvolanie nemá odkladný účinok.

(4) V rozhodnutí o zaistení veci sa uvedú dôvody, v ktorých dôsledku sa vec zaistuje, a poučenie o právach a povinnostiach osoby, ktorej sa rozhodnutie dotýka. Rozhodnutie obsahuje aj upozornenie o možnosti predaja veci v prípade nezaplatenia pokuty.

(5) Osoba, ktorej bolo doručené alebo ústne oznámené rozhodnutie o zaistení veci podľa odseku 3, je povinná túto vec vydať obvodnému úradu životného prostredia alebo inšpekcii.

(6) Ak nie je obvodnému úradu životného prostredia alebo inšpekcii zaistená vec vydaná, možno ju osobe, ktorá ju má v držbe, odňať.

(7) O vydaní alebo odňatí zaistenej veci sa vyhotoví úradný záznam, v ktorom je uvedený najmä opis veci. Osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola vec odňatá, vystaví obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia potvrdenie o vydaní veci alebo o odňatí veci.

(8) Vec, ktorú možno podľa odseku 1 zaistiť, môže obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia osobe ponechať a súčasne nariadiť, aby vec nepoužívala, nepredávala alebo s ňou iným spôsobom nenakladala. Odsek 7 platí primerane.

(9) Ak zaistená vec už nie je potrebná na ďalšie konanie podľa tohto zákona alebo ak sa neuplatní postup podľa § 34, orgán, ktorý vec zaistil, vec osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola odňatá, bez zbytočného odkladu vráti. Vrátenie veci potvrdí osoba svojím podpisom.

(10) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia vec nevráti, ak má pochybnosti o tom, či vec patrí osobe, ktorej bola zaistená, alebo ak právo na zaistenú vec uplatní iná osoba ako tá, ktorej bola vec zaistená, a odporučí týmto osobám, aby uplatnili svoj nárok na vrátenie veci na príslušnom súde.

(11) Zaistiť možno aj exemplár na zistenie skutkového stavu veci, vykonanie dôkazov v konaní podľa § 31 a 32 alebo pre potreby konania podľa § 35. Na zaistenie exemplára platia rovnako ustanovenia odsekov 2 až 10.

(12) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia, ktoré zaistia živý exemplár, sú povinné zabezpečiť vhodné podmienky na jeho umiestnenie a starostlivosť. Ak obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia nemôžu samy zabezpečiť také podmienky, zabezpečia ich najmä prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie podľa osobitného predpisu.²⁶⁾

§ 34

Predaj zaistenej veci

(1) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia môže vec zaistenú podľa § 33, ktorá nebola označená ako prepadnutá alebo ktorá nebola zhabaná a ktorá nie je exemplárom druhu patriaceho do skupiny A, predať na účely úhrady pokuty, ktorá bola uložená za priestupok alebo iný správny delikt, a nebola uhradená do 30 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia

právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená, ak nebola určená dlhšia lehota jej splatnosti.

(2) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia predá zaistenú vec v dražbe v súlade s osobitným predpisom²⁷⁾ s výnimkou prípadu ohrozenia zdravia alebo života živého exemplára alebo znehodnotenia neživého exemplára.

(3) Z výnosu, ktorý bol získaný predajom zaistenej veci, uhradí sa pokuta uložená podľa tohto zákona a trovy konania. Zvyšok výnosu vypláti obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia oprávnenej osobe. Ak sa táto osoba neprihlási do troch rokov odo dňa predaja zaistenej veci, prepadne zvyšok výnosu z tohto predaja v prospech štátu.

(4) Ak uplatní tretia osoba na obvodnom úrade životného prostredia alebo na inšpekcii nárok na zvyšok výnosu z predaja zaistenej veci do troch rokov odo dňa predaja, tento orgán ju odkáže, aby uplatnila svoj nárok na príslušnom súde.

§ 35

Zhabanie exemplára

(1) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia môže zhabať exemplár, ak

- a) držiteľ nevedie o exemplári evidenciu podľa § 25,
- b) držiteľ nepreukáže jeho pôvod v súlade s § 26 alebo
- c) sa s ním nakladá v rozpore s nariadením podľa § 33 ods. 8.

(2) Vlastníkom zhabaného exemplára sa stáva dňom právoplatnosti rozhodnutia o zhabaní štát.

(3) Obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia, ktorý rozhodol o zhabaní exemplára, oznámi to bez zbytočného odkladu ministerstvu. Živý exemplár musí byť bez zbytočného odkladu umiestnený v záchytnom stredisku.¹⁷⁾

(4) Osoba, ktorej bol živý exemplár zhabaný, je povinná uhradiť náklady spojené

- a) s odobratím, zaistením a so zhabaním exemplára a s jeho následnou starostlivosťou do právoplatnosti rozhodnutia o zhabaní a
- b) s návratom zhabaného živého exemplára do štátu vývozu alebo
- c) s premiestnením zhabaného živého exemplára do záchytného strediska v cudzine alebo v Slovenskej republike.

(5) Povinnosť uhradiť náklady podľa odseku 4 sa ukladá rozhodnutím; uhradené náklady sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 36

Správa majetku štátu

(1) Ministerstvo vykonáva správu exemplárov, ktoré sa stali majetkom štátu na základe

- a) rozhodnutia, ktorým bolo vyslovené prepadnutie veci, alebo ktorým bol exemplár zhabaný v konaní podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- b) rozhodnutia súdu, ktorým bolo vyslovené prepadnutie veci, alebo ktorým bol exemplár zhabaný v trestnom konaní.

(2) Ministerstvo môže poveriť správou majetku štátu uvedeného v odseku 1 ním zriadenú organizáciu ochrany prírody a krajiny.²⁸⁾

(3) Exempláre vo vlastníctve štátu možno

- a) navrátiť do voľnej prírody, ak je to možné alebo účelné,
- b) po konzultácii s výkonným orgánom štátu vývozu vrátiť do štátu, z ktorého boli nezákonne dovezené na územie Slovenskej republiky,
- c) umiestniť v záchytnom stredisku,
- d) použiť na plnenie úloh vyplývajúcich zo schváleného programu záchrany exemplára,
- e) použiť na výskum zameraný na ochranu a zachovanie daného druhu,
- f) použiť na zbierkotvornú a výchovnú činnosť múzeí, vedeckých inštitúcií a vysokých škôl,
- g) použiť na vzdelávacie účely orgánov štátnej správy (§ 28),
- h) previesť na inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu v súlade s odsekom 4,
- i) zlikvidovať, ak neživé exempláre nemožno použiť inak,
- j) použiť iným spôsobom podľa rozhodnutia ministerstva.

(4) Zakazuje sa akýkoľvek prevod exemplárov podľa odseku 1, ako aj akákoľvek zmena ich držiteľa

- a) na fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorej boli exempláre zhabané alebo ktorá sa dopustila protiprávneho konania podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,¹³⁾ alebo ktorá sa dopustila trestného činu,⁶⁾
- b) na neštátny subjekt, ak ide o exempláre druhov patriacich do skupiny A, ktoré nie sú odchované alebo narodené v zajatí alebo umelo vypestované.

(5) Ustanovenie odseku 4 písm. b) sa nevzťahuje na fyzickú osobu a právnickú osobu, ktoré sú zapojené do medzinárodných záchranných programov, ktorých úlohou je ochrana predmetného druhu.

(6) Ak tento zákon neustanovuje inak, pri nakladaní s majetkom štátu podľa odseku 1 sa postupuje podľa osobitného predpisu.²⁹⁾

§ 37

Spoločenská hodnota exemplárov

(1) Spoločenská hodnota exemplárov vyjadruje najmä ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu, ktorá sa určuje s prihliadnutím na ich vzácnosť, ohrozenosť a plnenie mimoprodukčných funkcií.

(2) Spoločenské ohodnocovanie exemplárov sa uplatňuje najmä pri

- a) posudzovaní závažnosti konania spočívajúceho v nepovolenom nakladaní s nimi a pri vyčíslení takto vzniknutej ujmy,³⁰⁾
- b) vypracúvaní znaleckých posudkov.³¹⁾

(3) Spoločenskú hodnotu exemplárov určuje vedecký orgán Slovenskej republiky podľa kritérií uvedených v odseku 1. Spoločenskú hodnotu exemplárov, ktoré sú pôvodnými druhmi chránených živočíchov, ustanovuje osobitný predpis.¹⁷⁾

(4) Ministerstvo zastupuje štát pri uplatňovaní nárokov na náhradu ujmy, ktorá bola spôsobená na exemplároch druhov chránených týmto zákonom, v občianskoprávnom konaní, ako aj v trestnoprávnom konaní, a to vo výške vyčíslenej spoločenskej hodnoty.

SIEDMA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 38
Spoločné ustanovenia

(1) Ak nie je v tomto zákone výslovne ustanovené inak, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.³²⁾

(2) Všeobecné predpisy o správnom konaní s výnimkou ustanovení o miestnej príslušnosti sa nevzťahujú na konanie podľa § 5 ods. 2 druhej vety, § 26 ods. 6 a 7, § 27 ods. 1, § 29 ods. 5 a 6, § 33 ods. 8, § 36 ods. 3 písm. j), § 38 ods. 6 a § 39 ods. 2.

(3) Orgán štátnej správy podľa § 28 ods. 1 písm. a) až d) konanie podľa tohto zákona zastaví, ak

- a) odpadol dôvod konania začatého z vlastného podnetu,
- b) účastník konania, na ktorého návrh sa konanie začalo, vzal návrh na začatie konania späť a ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania,
- c) účastník konania neodstránil v určenej lehote nedostatky podania, hoci bol na to vyzvaný,
- d) účastník konania zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho a konanie sa netýka iného účastníka konania,
- e) právnická osoba, ktorá je účastníkom konania, zanikla bez právneho nástupcu a konanie sa netýka iného účastníka konania,
- f) sa preukáže, že ten, kto podal žiadosť na vydanie rozhodnutia, nie je účastníkom konania a nejde o konanie, ktoré sa môže začať aj z vlastného podnetu,
- g) zistí, že nie je príslušný na konanie,
- h) nebol zaplatený správny poplatok a sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu,³³⁾
- i) uplynula lehota na prejednanie iného správneho deliktu.

(4) Proti rozhodnutiu o zastavení konania podľa odseku 3 písm. d), e), h) a i) nie je prípustné odvolanie; v prípadoch podľa písmen d) a e) sa rozhodnutie iba vyznačí v spise.

(5) Ministerstvo môže v povolení alebo v inom rozhodnutí vydanom podľa tohto zákona určiť podmienky, na ktorých splnenie sa povolenie alebo iné rozhodnutie viaže, a obmedziť ich časovú platnosť.

(6) Konanie o uložení opatrenia na nápravu alebo sankcie vykoná orgán, ktorý ako prvý začal konanie. Ak súčasne začnú konanie dva alebo viaceré orgány štátnej správy na úseku ochrany exemplárov podľa § 28 ods. 1 písm. a) až d) a nedôjde medzi nimi k dohode, na ďalšie konanie je príslušná inšpekcia, ak ministerstvo nerozhodlo inak.

(7) Každý, kto nájde exemplár, je povinný vydať ho vlastníčkovi. Ak vlastník nie je známy, nálezca je povinný odovzdať ho obvodnému úradu životného prostredia. Ak sa oň vlastník neprihlási do troch mesiacov v prípade živého exemplára alebo do šiestich mesiacov v prípade neživého exemplára od jeho odovzdania, prepadá exemplár do vlastníctva štátu, ktorého správcom je ministerstvo. Na správu takýchto exemplárov sa vzťahuje § 36.

(8) Rozhodnutia vydané podľa tohto zákona nenahrádzajú povolenia, rozhodnutia alebo iné opatrenia vydávané podľa osobitných predpisov.³⁴⁾

§ 39**Prechodné ustanovenia**

(1) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona vykonáva činnosť, na ktorú je potrebná výnimka alebo súhlas podľa tohto zákona, je povinný požiadať ministerstvo o ich vydanie do troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(2) Každý, kto má v držbe živé exempláre druhov patriacich do skupiny A, je povinný oznámiť ministerstvu do dvoch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona miesto ich držby spolu s uvedením presnej adresy; ministerstvo mu do jedného mesiaca od oznámenia vydá potvrdenie o mieste umiestnenia takého druhu exemplára.

(3) V konaniach začatých pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa postupuje podľa doterajších predpisov. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované. Konanie začaté podľa doterajších predpisov sa zastaví, ak odpadol dôvod na konanie podľa tohto zákona.

(4) Osoba, ktorá vedie evidenciu podľa doterajších predpisov, je povinná uviesť ju do súladu s týmto zákonom do troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona; ak tak neurobí, platnosť evidencie uplynutím tejto lehoty zaniká.

(5) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona má v držbe živé exempláre, na ktoré sa vedie evidencia podľa tohto zákona, je povinný začať viesť evidenciu najneskôr do troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(6) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona má v držbe neživé exempláre, na ktoré sa vedie evidencia podľa tohto zákona, je povinný zaslať na obvodný úrad životného prostredia zoznam držaných neživých exemplárov do troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona; zoznam musí obsahovať najmä slovenské alebo vedecké meno exemplára, jeho opis, množstvo, dátum a spôsob nadobudnutia. Na exempláre uvedené v zozname sa nevzťahuje vedenie evidencie podľa tohto zákona.

(7) Osoba, ktorá drží exempláre nezameniteľne označené podľa doterajších predpisov, je povinná nezameniteľne ich označiť v súlade s týmto zákonom do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona; ak tak neurobí, platnosť nezameniteľného označenia uplynutím tejto lehoty zaniká.

(8) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona má v držbe exempláre, ktoré sa nezameniteľne označujú podľa tohto zákona, je povinný nezameniteľne ich označiť najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(9) Ustanovenie § 22 ods. 5 sa nevzťahuje na toho, kto ku dňu obmedzenia alebo zákazu držby živých exemplárov patriacich do skupiny A [§ 28 ods. 5 písm. g)] má v držbe také exempláre.

§ 40**Zrušovacie ustanovenie**

Dňom účinnosti tohto zákona sa zrušujú súhlasy vydané podľa osobitného predpisu³⁵⁾ s výnimkou súhlasu na zriaďovanie chovných a rehabilitačných staníc živočíchov, zoologických záhrad, zoologických kútikov, botanických záhrad a arborét.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z. z., zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 1/1998 Z. z., zákona č. 232/1999

Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 468/2000 Z. z. a zákona č. 553/2001 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

V sadzobníku správnych poplatkov sa za položku 161 vkladajú položky 161a a 161b, ktoré znejú:

„Položka 161a

Podanie žiadosti o vydanie povolenia na dovoz, vývoz alebo opätovný vývoz exemplárov alebo o vydanie súhlasu na premiestnenie živých exemplárov podľa zákona č. 237/2002 Z. z. o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov

1. fyzická osoba	200 Sk
2. fyzická osoba oprávnená na podnikanie, ktorej predmet činnosti súvisí s podanou žiadosťou, alebo právnická osoba	2 000 Sk

Oslobodenie

Od poplatku podľa tejto položky sú oslobodené múzeá s prírodovedným zameraním a Zoologická záhrada Bojnice.

Položka 161b

Podanie žiadosti o povolenie výnimky zo zákazu komerčných činností podľa zákona č. 237/2002 Z. z. o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov

1. fyzická osoba	200 Sk
2. fyzická osoba oprávnená na podnikanie, ktorej predmet činnosti súvisí s podanou žiadosťou, alebo právnická osoba	2 000 Sk

Oslobodenie

Od poplatku podľa tejto položky sú oslobodené múzeá s prírodovedným zameraním a Zoologická záhrada Bojnice."

Čl. IV

Zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení zákona č. 120/1962 Zb., zákona č. 53/1963 Zb., zákona č. 184/1964 Zb., zákona č. 56/1965 Zb., zákona č. 81/1966 Zb., zákona č. 148/1969 Zb., zákona č. 45/1973 Zb., zákona č. 43/1980 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia Československej socialistickej republiky č. 10/1989 Zb., zákona č. 159/1989 Zb., zákona č. 47/1990 Zb., zákona č. 84/1990 Zb., zákona č. 175/1990 Zb., zákona č. 457/1990 Zb., zákona č. 545/1990 Zb., zákona č. 490/1991 Zb., zákona č. 557/1991 Zb., zákona č. 60/1992 Zb., nálezu Ústavného súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zo 4. septembra 1992 uverejneného v čiastke 93/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 177/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 102/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z., zákona č. 13/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 10/1999 Z. z., zákona č. 183/1999 Z. z., zákona č. 399/2000 Z. z., zákona č. 253/2001 Z. z., zákona č. 485/2001 Z. z. a zákona č. 38/2002 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 89 ods. 14 sa za slovo „živočíchov" vkladá čiarka a slovo „exemplárov".

2. V § 181c ods. 1 písm. c) sa vypúšťajú slová „bez súhlasu“ a slová „a spôsobí tým ujmu nie malú“ sa nahrádzajú slovami „a v rozsahu nie malom“.
3. V § 181c ods. 2 písm. a) sa za slovo „rastlinu“ vkladajú slová „alebo exemplár“.
4. V § 181c ods. 2 písm. b) sa vypúšťajú slová „bez súhlasu“.
5. V § 181c ods. 2 písm. c) sa za slovo „živočíchov“ vkladajú slová „alebo exemplárov“.
6. V § 181c ods. 3 písmeno a) znie:
„a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 vo väčšom rozsahu,“.
7. V § 181c ods. 4 písmeno a) znie:
„a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 v značnom rozsahu,“.
8. V § 181c ods. 5 písmeno a) znie:
„a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 vo veľkom rozsahu,“.

Čl. V

Zákon č. 238/2001 Z. z. Colný zákon v znení zákona č. 553/2001 Z. z. sa mení takto:

V § 99 ods. 1 písm. d) sa slová „súhlas na dovoz, vývoz a spätný vývoz exemplárov“ nahrádzajú slovami „povolenie na dovoz exemplárov, povolenie na vývoz alebo povolenie na opätovný vývoz exemplárov zo štátu vývozu alebo opätovného vývozu“.

Čl. VI

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 572/1992 Zb.).
- 2) § 2 písm. o) zákona č. 238/2001 Z. z. Colný zákon.
- 3) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat, zákon č. 337/1998 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
- 4) Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 251/2001 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Colného zákona.
- 5) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z., vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 231/1998 Z. z. o chove spoločenských zvierat, divých zvierat a nebezpečných živočíchov a o ochrane pokusných zvierat.
- 6) § 181b Trestného zákona.
- 7) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 238/2001 Z. z.
- 8) Napríklad zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov, zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení neskorších predpisov.
- 9) Zákon č. 238/2001 Z. z.
- 10) § 24 ods. 1 a 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 93/1999 Z. z. o chránených rastlinách a chránených živočíchoch a o spoločenskom ohodnocovaní chránených rastlín, chránených živočíchov a drevín.
- 11) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 12) § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 13) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z.
- 14) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.
- 15) Zákon č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty. Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 342/1998 Z. z. o odbornej správe múzejných zbierkových predmetov a galerijných zbierkových predmetov.
- 16) Napríklad zákon č. 381/1997 Z. z. o cestovných dokladoch v znení zákona č. 441/2001 Z. z., zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov.
- 17) Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 93/1999 Z. z. v znení vyhlášky č. 183/2001 Z. z.
- 18) Zákon č. 337/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 19) § 7 ods. 3 písm. r) zákona č. 240/2001 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve.
- 20) Napríklad zákon č. 281/1997 Z. z. o vojenských obvodoch a zákon, ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Trestný poriadok.
- 21) Zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Trestný poriadok.
- 22) § 2 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 18/1991 Zb. o iných úkonoch vo všeobecnom záujme.
§ 17 zákona č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku v znení neskorších predpisov.
- 23) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

- 24) § 10 a § 11 ods. 1 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.
- 25) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 26) § 2 a § 4 ods. 1 až 3 a ods. 9 a 10 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 93/1999 Z. z.
- 27) Zákon č. 174/1950 Zb. o dražbách mimo exekúcie v znení zákona č. 513/1991 Zb.
- 28) § 51 písm. i) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z.
- 29) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.
- 30) § 89 ods. 13 a 14 Trestného zákona.
- 31) Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z. z.
- 32) Zákon č. 71/1967 Zb.
- 33) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.
- 34) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 337/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 238/2001 Z. z. v znení zákona č. 553/2001 Z. z.
- 35) § 7 písm. g) a § 30 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z.

